MWH

BUILDING A BETTER WORLD

Beschrijving en evaluatie afvalverwijdering gemeente Hillegom 2008

eindconcept

In opdracht van	Gemeente Hillegom
Opgesteld door	MWH B.V.
Projectnummer	M08A0449
Documentnaam	20090922_beschrijving en evaluatie afvalverwijdering Hillegom.doc
Datum	22 september 2009

Postadres
Postbus 270
2600 AG DELFT
Nederland
T +31(0)15 7512300
F +31(0)15 2625365

Bezoekadres
Delftechpark 9
2628 XJ DELFT
Nederland

www.mwhglobal.nl

KVK Haaglanden 27 18 43 23
ING Bank Delft 65 93 74 331
IBAN NL 63 ING B 0659 374331/BIC INGBNL2A
MWH is ISO9001:2000 en VCA** gecertificeerd

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Afbakening 5
1.3 Leeswijzer 5

2 Huidige situatie 7
2.1 Geformaliseerd beleid 7
2.2 Statistische informatie 8
2.3 Inzamelmethoden en inzamelresultaten 9
2.4 Flankerende maatregelen 36
2.5 Financiële analyse 39
2.6 Ervaringen/mening externe partijen Hillegom 42

3 Conclusies en aanbevelingen 47
3.1 Conclusies 47
3.2 Aanbevelingen 50

Bijlagen 53
Bijlage 1: Overzicht inzamelresultaten Hillegom 1994-2008 55
Bijlage 2: Vergelijking omliggende afval brengstations 57

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het huidige afvalbeleid van gemeente Hillegom is gebaseerd op een nota uit 1996. Zowel landelijk als lokaal speelt echter een aantal ontwikkelingen, welke aanleiding geven het huidige beleid te actualiseren. Deze ontwikkelingen hebben onder andere betrekking op de verplichting tot gescheiden inzameling van kunststof verpakkingen en op het verbeteren van de kwaliteit openbare ruimte door middel van het plaatsen van ondergrondse containers. Ook het milieubeleidsplan dat de gemeente Hillegom in 2008 samen met de gemeenten Lisse en Noordwijkerhout heeft geschreven voor de periode van 2008 tot en met 2011 speelt hierin een rol.

Gemeente Hillegom heeft MWH B.V. gevraagd een nieuw afvalbeleidsplan op te stellen. Voorliggend rapport is het resultaat van de eerste twee stappen om tot een nieuw beleidsplan te komen:
1. het beschrijven en evalueren van de huidige situatie
2. het in beeld brengen van het landelijke beleidskader en de tendensen.

De resultaten uit deze eerste twee stappen geven een beeld van de mate waarin op dit moment de doelstellingen worden gehaald. Hieruit kunnen wij vervolgens de ambities voor het opstellen van het afvalbeleidsplan bepalen.

1.2 Afbakening

Het beleidsplan beperkt zich tot de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. De inzameling van bedrijfsafval, markt- en evenementenafval valt buiten de reikwijdte van het beleidsplan.
De huidige situatie wordt beschreven en geanalyseerd op basis van de situatie in 2008.
De relatie tussen de afvalinzameling en de kwaliteit van de openbare ruimte wordt in het beleidsplan als aandachtspunt meegenomen, maar de zwerfafvalproblematiek in het algemeen is buiten beschouwing gelaten
Het beleidsplan beschrijft **wat** Gemeente Hillegom wil bereiken met de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Daarnaast loopt binnen Gemeente Hillegom een apart traject rond de vraag **hoe** de inzameling van onder andere huishoudelijke afvalstoffen het beste georganiseerd kan worden. Leidend daarin is de opdracht vanuit de raad om te onderzoek welke taken door de private markt uitgevoerd kunnen worden. Deze hoe -vraag wordt in het beleidsplan dan ook buiten beschouwing.

1.3 Leeswijzer

Na deze inleiding volgt in hoofdstuk 2 een beschrijving van de huidige situatie. Hierin geven we onder andere per afvalstroom een overzicht van de huidige inzamelmethodes en de resultaten die hiermee gehaald worden en toetsen deze onder andere aan de landelijke doelstellingen en richtlijnen. Hoofdstuk 3 bevat de conclusies en aanbevelingen die volgen uit de evaluatie van de huidige situatie.

2 Huidige situatie

In dit hoofdstuk brengen we de huidige situatie van de afvalverwijdering in Hillegom in beeld. Dit heeft een tweeledig doel: enerzijds kunnen op basis van de huidige situatie de gewenste aanpassingen worden bepaald, anderzijds geldt de uitgangssituatie als referentiekader waaraan de toekomstige ontwikkelingen beoordeeld en getoetst kunnen worden. We hebben de benodigde informatie via een vragenlijst geïnventariseerd.

2.1 Geformaliseerd beleid

Huidig afvalstoffenbeleid

Het huidige beleid dat gemeente Hillegom voert ten aanzien van huishoudelijke afvalstoffen, is gebaseerd op een nota uit 1996. In deze nota staan de volgende belangrijke *beleidslijnen*:

- Scheiding van huishoudelijke afvalstoffen aan de bron;
- Tariefdifferentiatie op basis van volume en frequentie.

De volgende *maatregelen* zijn naar aanleiding van deze nota gerealiseerd:

- Hillegom is (gefaseerd) gestopt met het wekelijks onbeperkt ophalen van grof huishoudelijk afval;
- De gemeentewerf is geschikt gemaakt voor het ontvangen van een breed scala van huishoudelijke afvalstoffen (puin, papier, grof huishoudelijk afval, etc.);
- Hillegom hanteert een tarief bij het brengen van bouw- en sloopafval aan de gemeentewerf;
- Naast restafval en GFT wordt ook oud papier gescheiden opgehaald;
- De afvalstoffenheffing is gebaseerd op basis van volume (grootte en aantal containers).

Afvalstoffenverordening

In de huidige afvalstoffenverordening staat verwoord welke afvalstromen gescheiden moeten worden aangeboden en volgens welke regels de huishoudens dit afval moeten aanbieden. De afvalstoffenverordening is in 2009 geactualiseerd[1].

Milieubeleidsplan

Gemeente Hillegom heeft in 2008 samen met de gemeenten Lisse en Noordwijkerhout een milieubeleidsplan geschreven voor de periode van 2008 tot en met 2011. De doelstellingen van dit milieubeleidsplan zijn:

- Werken aan behoud en verbetering van de milieukwaliteit in de gemeenten en een bijdrage leveren aan het oplossen van milieuproblemen op grotere schaal;
- Een kader vormen voor toekomstige besluiten.

De ambitie van de colleges is een leefbare en duurzame gemeente waarbij de gezondheid van de inwoners en een goede leefomgeving centraal staan. Deze leefomgeving wordt zowel door lokale als door mondiale ontwikkelingen beïnvloed. Deze mondiale en nationale ontwikkelingen zijn doorvertaald naar de provincie en de gemeenten. Het milieubelang en de kwaliteit van de leefomgeving moeten direct meegenomen worden in ontwikkelingen.

[1] De nieuwe afvalstoffenverordening is op 11 juni 2009 door de raad vastgesteld. Direct na publicatie op 3 juli 2009 is deze van kracht geworden.

Voor afvalverwerking zijn in het milieubeleidsplan de volgende doelstellingen en ambities geformuleerd:

- Gemeente Hillegom heeft als plicht de verschillende fracties van het huishoudelijk afval in te (laten) zamelen en op een goede manier te (laten) verwerken. Naast de uitvoerende taken (de feitelijke inzameling) liggen hier ook beleidsmatige taken zoals monitoren en voorlichting.
- Verbetering scheiding van huishoudelijk afval, door:
  1. jaarlijks scheidingsgedrag inwoners onderzoeken (inventariseren hoeveel per fractie wordt ingezameld, desgewenst een sorteeranalyse uitvoeren);
  2. Voorlichting geven naar aanleiding van punt 1.
- Vanaf 2010 voldoen aan de landelijke doelstellingen voor het scheiden van afval.

Inzamelvoorzieningen

Het huidige beleid van gemeente Hillegom op het gebied van inzamelvoorzieningen houdt in dat bij nieuwbouw het afval opgeslagen moet worden op eigen terrein en bij voorkeur inpandig. Hierbij stelt de gemeente containers beschikbaar. Eventuele extra voorzieningen komen voor rekening van de complexeigenaar. Vanuit oogpunt van service worden de inpandige containers door de gemeentemedewerkers naar buiten gerold ten tijde van lediging.

2.2 Statistische informatie

Gemeente Hillegom kent een licht stijgend aantal inwoners en huisaansluitingen. De gemiddelde grootte van een huishouden over de afgelopen vier jaar bedraagt 2,31 en is hoger dan het landelijk gemiddelde (2,24 in 2008 volgens CBS). In Tabel 1 is de ontwikkeling van het aantal inwoners en aansluitingen in de afgelopen drie jaar weergegeven.

Tabel 1: Aantal inwoners en aansluitingen gemeente Hillegom

	Jaartal			
Kenmerk	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**
Inwoners	20.318	20.353	20.494	20.637
Huisaansluitingen	8.843	8.979	8.810	8.872
Gemiddelde huishoudengrootte	2,30	2,27	2,33	2,33

Figuur 1 geeft de ligging aan van gemeente Hillegom in zuidwest-Nederland, op de grens van twee provincies.

Figuur 1: Ligging gemeente Hillegom

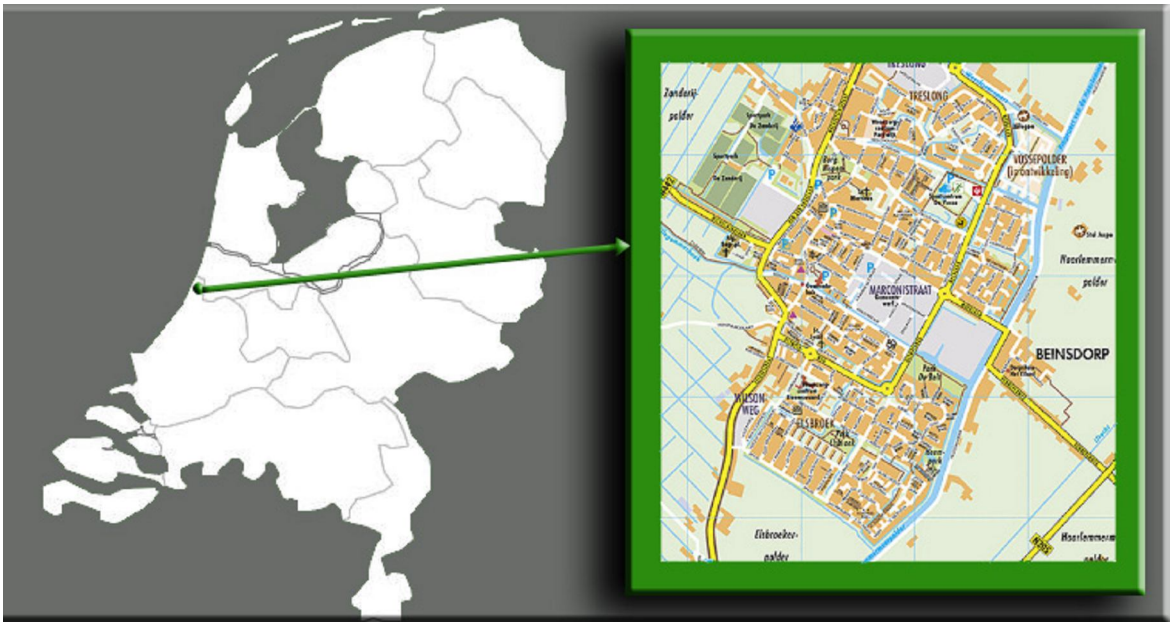

Eind 2003 heeft gemeente Hillegom met behulp van een enquête onder de inwoners een woonvisie 2004 opgesteld, waarin Hillegom de plannen uit het volkshuisvestingplan van 1999 overeind houdt. Een van de keuzes uit 1999 hield in dat gemeente Hillegom wil groeien tot 23.000 inwoners in 2020. Inmiddels is het aantal inwoners gestegen tot bijna 20.500 inwoners.

Het CBS classificeert elke gemeente op basis van stedelijkheidsklasse, die wordt bepaald op basis van de omgevingsadressen dichtheid. Gemeente Hillegom valt in klasse 3 (matig stedelijk). In dit rapport zullen we de resultaten van gemeente Hillegom een aantal keren vergelijken met de resultaten van gemeenten uit dezelfde stedelijkheidsklasse. Deze vergelijking vindt plaats op basis van resultaten uit de enquête die het CBS jaarlijks houdt onder de Nederlandse gemeenten. Het meest recente jaar is momenteel het peiljaar 2007.

2.3 Inzamelmethoden en inzamelresultaten

In deze paragraaf beschrijven we de inzamelmethoden voor de verschillende afvalstromen en de inzamelresultaten. De inzamelresultaten vergelijken we onder andere met de landelijke doelstellingen van het eerste Landelijk Afvalbeheersplan (LAP-1), dat het vigerende beleid voor het afvalbeheer in Nederland beschrijft. Daarnaast vergelijken we de inzamelresultaten van Gemeente Hillegom met de gegevens van het CBS voor gemeenten in dezelfde stedelijkheidsklasse (3).

Landelijke doelstellingen

De landelijke doelstelling uit LAP-1 voor nuttige toepassing van het totaal aan huishoudelijk afval is 60%. Deze doelstelling wordt gehaald als 55% van het huishoudelijke afval aan de bron wordt gescheiden en 5% van het huishoudelijk afval wordt nagescheiden. De gemeenten kunnen in verschillende mate bijdragen aan het behalen van 55% bronscheiding (zie Tabel 2). De meer verstedelijkte gemeenten moeten 43% bronscheiding realiseren; de weinig verstedelijkte gemeenten 60%. De doelstelling per gemeente maakt geen onderscheid naar componenten; ze geldt voor de totale hoeveelheid huishoudelijk afval, inclusief grof huishoudelijk afval.

Tabel 2: Naar stedelijkheidsklasse gedifferentieerde doelstelling voor bronscheiding

Stedelijkheidsklasse	Doelstelling bronscheiding (%)
landelijk	55
1 (zeer sterk stedelijk)	43
2 (sterk stedelijk)	53
3 (matig stedelijk)	56
4 (weinig stedelijk)	60
5 (niet stedelijk)	60

De doelstelling voor bronscheiding realiseert een gemeente door GFT-afval, papier en karton, glas, textiel, KCA en grof huishoudelijk afval gescheiden in te zamelen. Om een idee te geven hoeveel afval gemeenten in een bepaalde stedelijkheidsklasse apart kunnen inzamelen, zijn kilorichtlijnen voor de inzameling van deze afvalstromen geformuleerd, zie Tabel 3.

Tabel 3: Richtlijnen bronscheiding voor verschillende afvalstromen

	Hoeveelheid afval in kg/inwoner					
Stedelijkheidsklasse	GFT-afval	Papier	Glas	Textiel	KCA	Grof vuil (%)
1 (zeer sterk stedelijk)	35	60	20	5	2	75
2 (sterk stedelijk)	85	75	23	5	2	75
3 (matig stedelijk)	105	85	23	5	2	75
4 (weinig stedelijk)	125	90	23	5	2	75
5 (niet stedelijk)	140	95	23	5	2	75

Voor grof huishoudelijk afval is geen richtlijn geformuleerd uitgedrukt in kilo per inwoner, omdat de inzamelwijze en acceptatievoorwaarden bepalend zijn voor de hoeveelheid grof huishoudelijk afval. In de richtlijnen is er vanuit gegaan dat gemeenten 75% van het grof huishoudelijk afval gescheiden in zullen zamelen ten behoeve van hergebruik.

2.3.1 Totale afvalstroom uit huishoudens

Voor de berekeningen in dit hoofdstuk zijn we uitgegaan van de door gemeente Hillegom aangeleverde gegevens. Kantoor-, winkel- en dienstenafval (KWD-afval) wordt gelijktijdig met het huishoudelijk afval ingezameld, maar wordt wel apart gespecificeerd. De inzameling van het afval van overige bedrijven behoort sinds 2005 niet meer tot de dienstverlening van de gemeente.

Gemeente Hillegom voert geen sorteeranalyses uit en dus is niet bekend hoe groot het percentage GFT-afval, oud papier en karton, glas, textiel en KCA in het huidige restafval bedraagt en wat dus het potentieel voor verdere gescheiden inzameling is.

Grafiek 1 toont de totale hoeveelheid afval die in de periode 1994-2008 bij de huishoudens in Hillegom gescheiden en ongescheiden is ingezameld, zowel via haal- als brengsystemen. Tevens zijn de gegevens van het CBS voor stedelijkheidsklasse 3, ter vergelijking, weergegeven[2]. Bijlage 1 bevat een gedetailleerd overzicht van de ingezamelde hoeveelheid per afvalstroom door de jaren heen.

Grafiek 1: Totale hoeveelheid huishoudelijk afval in kg per inwoner per jaar

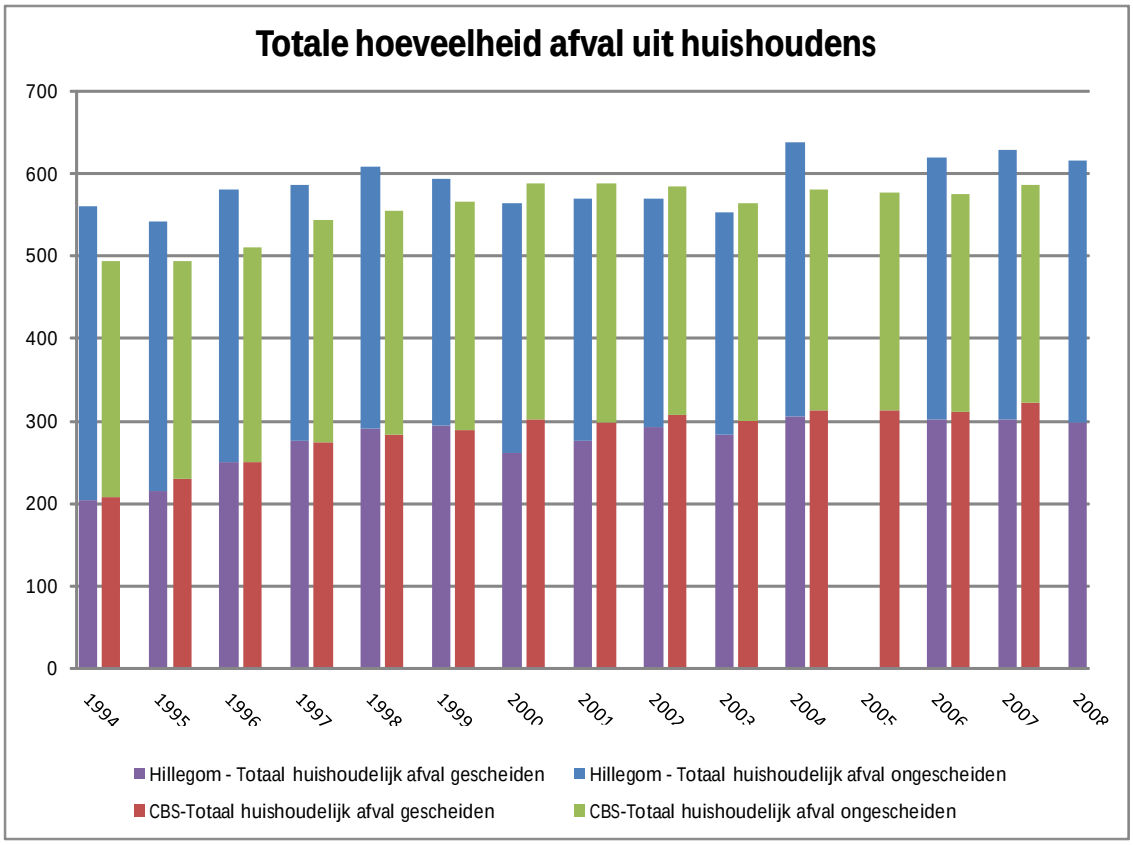

Uit Grafiek 1 valt af te lezen dat er door de jaren heen in gemeenten uit stedelijkheidsklasse 3 een stijgende hoeveelheid huishoudelijk afval wordt ingezameld. De totale hoeveelheid ingezameld huishoudelijk afval in stedelijkheidsklasse 3 ligt sinds 2000 rond 580 kg per inwoner. De hoeveelheid gescheiden ingezameld huishoudelijk afval in stedelijkheidsklasse 3 vertoont vanaf 1994 een stijgende lijn en ligt sinds 2000 rond 310 kg per inwoner.

[2] Over het jaar 2005 zijn voor Hillegom geen eenduidige gegevens beschikbaar van de hoeveelheid ingezameld grof huishoudelijk restafval. Daarom is het jaar 2005 in grafiek 1 buiten beschouwing gelaten.

De ingezamelde hoeveelheid afval in Hillegom volgt niet helemaal dezelfde trend. Na een stijging in de periode tot 1998, zet vanaf 1999 een daling in van de hoeveelheid ingezameld huishoudelijk afval tot onder het niveau van stedelijkheidsklasse 3. Vanaf 2004 ligt het afvalaanbod in Hillegom (circa 620 kg per inwoner per jaar) hoger dan in vergelijkbare gemeenten.
De hoeveelheid gescheiden ingezameld huishoudelijk afval volgt min of meer dezelfde lijn, maar blijft onder het gemiddelde niveau van vergelijkbare gemeenten.

Grafiek 2: Scheidingspercentage huishoudelijk afval 1994-2004, 2006-2008

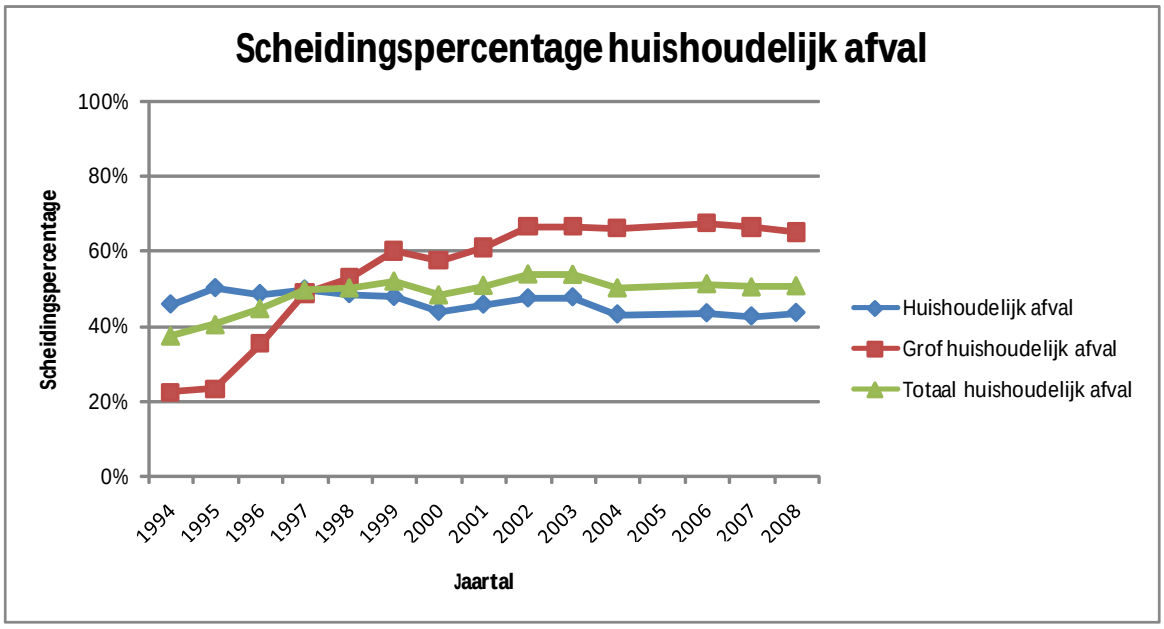

In Grafiek 2 is goed te zien dat het scheidingspercentage voor grof huishoudelijk afval vanaf 1994 sterk is toegenomen en de laatste jaren redelijk gelijk blijft (rond 60%). Het scheidingspercentage voor huishoudelijk afval vertoont daarentegen een licht dalende tendens. Het scheidingspercentage voor de totale hoeveelheid huishoudelijk afval is de laatste jaren redelijk constant (48-50%).

In Tabel 4 zijn de afvalstromen voor de jaren 2006, 2007 en 2008 verder uitgesplitst. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de gewone huishoudelijke afvalstromen en de grove huishoudelijke afvalstromen.

Tabel 4: Inzamelresultaten gemeente Hillegom 2006-2008 in kg/inwoner[3]

		2006	2007	2008
inwoneraantal		*20.318*	*20.353*	*20.494*
Huishoudelijke afvalstromen				
	huish. afval grijs	249,0	255,8	244,1
	huish. afval gft	89,6	88,7	88,7
	oud papier en karton	67,1	67,1	64,4
	glas	28,1	27,4	28,0
	textiel	4,3	4,3	4,9
	flacons/dr.kartons/folies	0,3	0,3	0,3
	klein chemisch afval	1,4	1,5	1,5
	Totaal huishoudelijke afvalstromen	*440*	*445*	*432*
	Scheidingspercentage	*43%*	*43%*	*43%*
Grove huishoudelijke afvalstromen				
	grof huish. afval en Bouw-en Sloopafval	67,6	71,4	74,3
	asbest	0,8	0,4	0,4
	tuinafval[1]	28,0	25,5	22,5
	Metalen	12,0	11,9	10,4
	wit- en bruingoed	6,1	7,1	7,9
	puin	28,6	29,2	28,3
	hout	34,7	36,5	38,5
	accu	0,4	0,4	0,4
	afgedankte olie	0,2	0,2	0,2
	tl-buizen/lampen	0,0	0,0	0,0
	brandblussers/gasflessen	0,0	0,0	0,0
	frituurvet	0,0	0,1	0,1
	autobanden	0,1	0,2	0,2
	batterijen	0,0	0,1	0,2
	Totaal huishoudelijke grove afvalstromen	*179*	*183*	*183*
	Scheidingspercentage	*62%*	*61%*	*60%*
Totale hoeveelheid afval uit huishoudens		**619**	**628**	**615**
Scheidingspercentage		**49%**	**48%**	**48%**

Het percentage van het afval dat in Hillegom gescheiden wordt ingezameld (dus niet zijnde huishoudelijk restafval of grofvuil), bedroeg in 2008 48%. De landelijke doelstelling uit het LAP schrijft een scheidingspercentage van 56% voor gemeenten in stedelijkheidsklasse 3. Het landelijk gemiddelde voor deze stedelijkheidsklasse lag in 2006 op 54% (bron: SenterNovem).
Het scheidingspercentage voor grof huishoudelijk afval in Hillegom lag in 2008 op 60%. Ook dit percentage zit onder de doelstelling van het LAP (75%).

In de volgende paragrafen gaan we nader in op de ontwikkelingen in de individuele afvalstromen.

[3] De hoeveelheid tuinafval is een schatting op basis van de hoeveelheid tuinafval die gemeente Hillegom in 2006 bij het CBS heeft opgegeven. De hoeveelheid puin is een schatting van gemeente Hillegom, omdat puin door zowel bewoners als door de gemeentelijke diensten wordt aangeleverd.

2.3.2 Restafval

Het huishoudelijk restafval in Hillegom wordt bij de laagbouw ingezameld in een minicontainer met volume naar keuze: 140 liter of 240 liter. Bij de hoogbouw en bejaardenwoningen wordt restafval op circa 70 aanbiedlocaties ingezameld door middel van133 verzamelcontainers (verschillend volume) en 110 minicontainers (240 liter).
In Tabel 5 is weergegeven hoeveel containers van elk type in Hillegom in gebruik zijn.

Tabel 5: Aantal verschillende minicontainers en verzamelcontainers voor restafval in Hillegom per 1 januari 2009

Type container	Aantal aansluitingen huishoudens	waarvan inpandig	Aantal aansluitingen KWD
Minicontainer 140 liter	692	geen	7
Minicontainer 240 liter	6.782	110 (8 locaties)	436

Type container	Totaal	Aantal inpandig	Afgesloten en door beladers op te halen
Verzamelcontainer 1000 liter	28	10 (3 locaties)	10
Verzamelcontainer 1300 liter	48		
Verzamelcontainer 1400 liter	15		3
Verzamelcontainer 1600 liter	42	9 (7 locaties)	4

Het restafval wordt ingezameld door de gemeentelijke afvalophaaldienst. Dit gebeurt voor de laagbouw alternerend met het GFT-afval. Bij de 70 hoogbouwlocaties wordt wekelijks restafval ingezameld door de gemeente.

Foto 1: Ledigen van verzamelcontainers.

Het ingezamelde restafval wordt rechtstreeks afgevoerd naar het VAB (Vuilafvoerbedrijf Duin- en Bollenstreek) in Voorhout, waarvandaan het naar de warmtekrachtcentrale van Essent in Wijster wordt getransporteerd en wordt verbrand. In Grafiek 3 is weergegeven hoeveel huishoudelijk restaf-

val de afgelopen drie jaar gemiddeld per inwoner is ingezameld in Hillegom. Ook het inzamelresultaat van gemeenten uit dezelfde stedelijkheidsklasse is weergegeven.

Grafiek 3: Inzamelresultaat huishoudelijk restafval

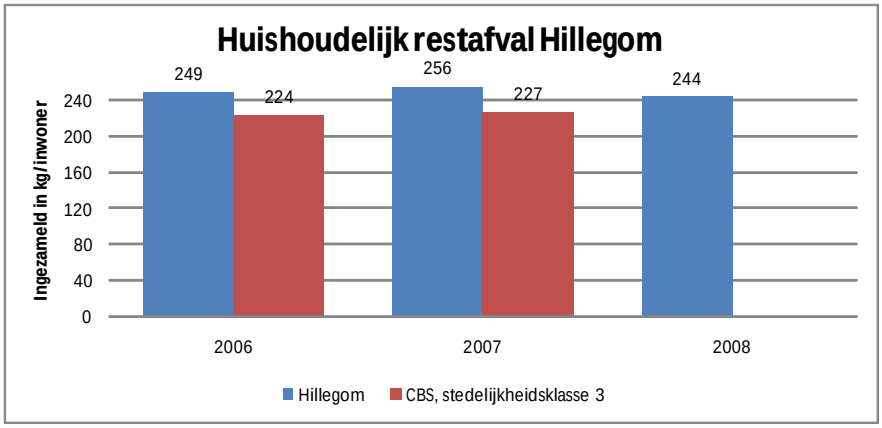

In gemeente Hillegom wordt jaarlijks ruim 5.000 ton restafval ingezameld. Dit is inclusief kantoor-, winkel- en dienstenafval (KWD-afval). In 2007 is per inwoner 256 kg huishoudelijk restafval ingezameld. Dit betekent dat er in dat jaar in gemeente Hillegom 12,8% meer huishoudelijk restafval per inwoner is ingezameld dan bij gemeenten uit dezelfde stedelijkheidsklasse (zie Grafiek 3).

In Grafiek 4 is het verloop van de ingezamelde hoeveelheid huishoudelijk restafval sinds 1994 te zien, ten opzichte van gemeenten uit dezelfde stedelijkheidsklasse. Opvallend is dat in 2004 een flinke sprong is gemaakt in de hoeveelheid huishoudelijk restafval die is ingezameld.

Grafiek 4: Ingezameld restafval van huishoudens in Hillegom van 1994-2008

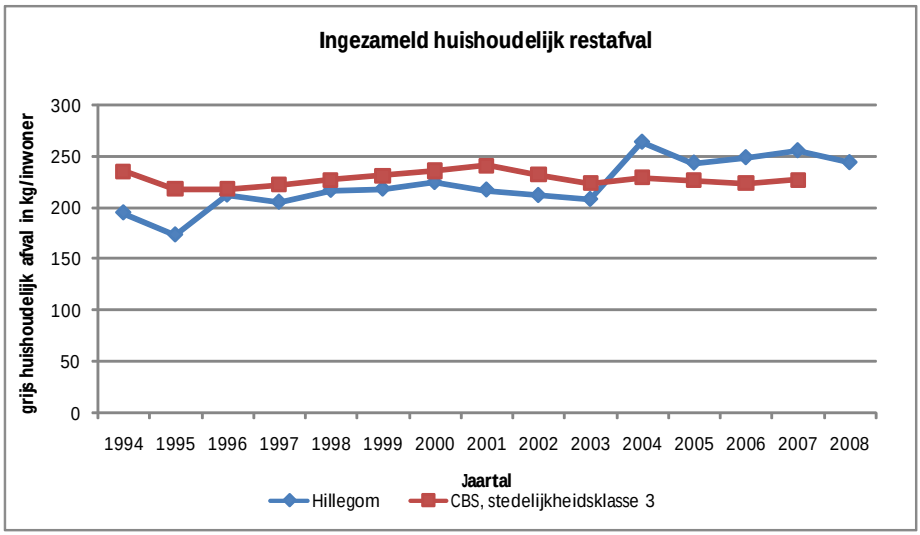

Sinds de invoering in 1996 van kleinere minicontainers voor de kleinere huishoudens (140l) en de grotere voor de grotere huishoudens (240l), is geen aanwijsbare afname van de hoeveelheid restafval waarneembaar.

2.3.3 Groente-, fruit- en tuinafval (GFT)

Groente-, fruit- en tuinafval wordt in Hillegom, net als restafval, ingezameld door middel van twee typen minicontainers: 140 liter of 240 liter. De huishoudens in de laagbouw maken gebruik van een eigen minicontainer en hebben hierbij de keuze uit een container van 140 of 240 liter, waarbij de meeste mensen gebruik maken van een 140 liter container. Bij hoogbouw en bejaardenwoningen wordt GFT-afval ingezameld met minicontainers van 240 liter. Hiervan zijn er 10 stuks op 2 locaties inpandig opgesteld, waarbij de beladers ze zelf op moeten halen. Bij 535 aansluitingen (6,0% van het totaal aantal woningen) wordt GFT-afval niet apart opgehaald. Dit betreft voornamelijk maisonnettewoningen.

Foto 2: GFT inzameling in Hillegom

In Tabel 6 is weergegeven hoeveel containers van elk type in Hillegom in gebruik zijn.

Tabel 6: Aantal verschillende minicontainers voor GFT-afval in Hillegom per 1 januari 2009

Type container	Aantal aansluitingen huishoudens	waarvan inpandig en door beladers op te halen
Minicontainer 140 liter	6.399	
Minicontainer 240 liter	347	10 (2 locaties)

Een nadeel van voornamelijk de kleine GFT-containers is dat de bewoners het GFT-afval te hard aanstampen om meer kwijt te kunnen. Bij het inzamelen moet de container herhaald geschud worden, wat meer inzameltijd kost, en bovendien valt het GFT-afval dan vaak nog niet uit de container.

Het GFT-afval wordt één keer per twee weken opgehaald door de gemeentelijke afvalophaaldienst en afgevoerd naar het VAB. Vanuit het VAB wordt het GFT-afval afgevoerd naar de Meerlanden Rijsenhout, waar het wordt gecomposteerd. In 2010 is op het terrein van de Meerlanden een heel nieuwe verwerkingsinstallatie gereed om GFT-afval te vergisten.

Grafiek 5: Inzamelresultaat GFT afval

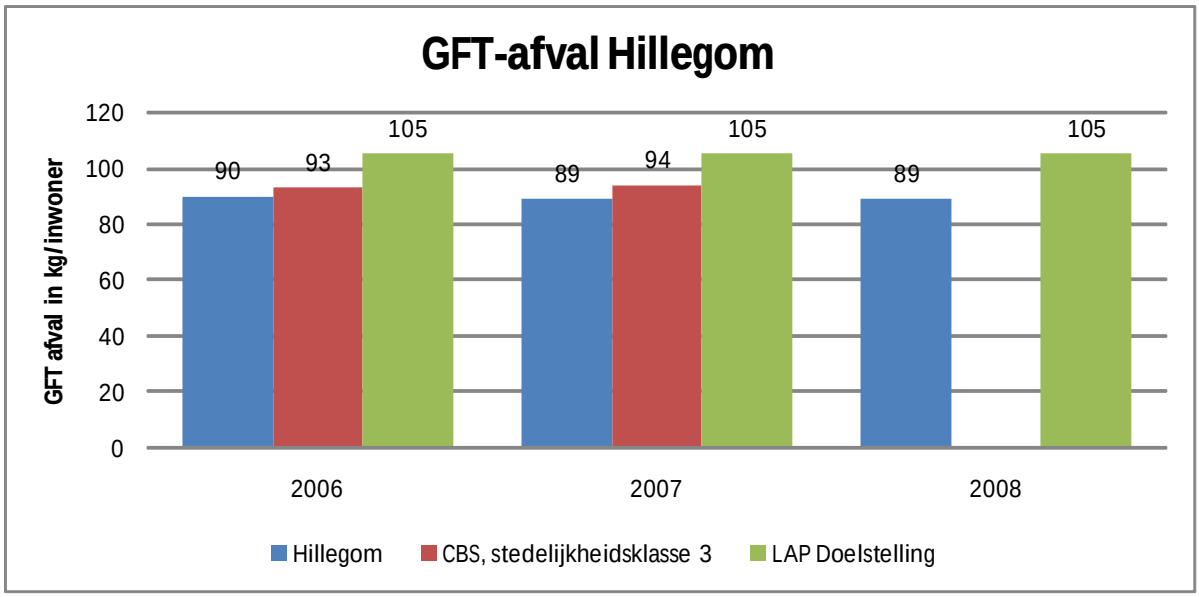

In gemeente Hillegom wordt jaarlijks ruim 1.800 ton huishoudelijk GFT-afval gescheiden ingezameld. De registratie van GFT-afval is niet helemaal zuiver omdat ook bladafval als GFT is aangeboden om aan de aanleververplichting te voldoen. In 2008 ging het om 120 ton bladafval. Gecorrigeerd voor het aangeleverde bladafval, bedroeg het totale inzamelresultaat voor GFT in 2008 geen 89 kilo per inwoner, maar 82 kilo per inwoner. Voor andere jaren is niet bekend of en hoeveel bladafval bijgemengd is.

In 2007 is per inwoner 89 kg GFT-afval ingezameld (inclusief bladafval). Dit betekent dat er in dat jaar 5,3% minder GFT-afval per inwoner is ingezameld dan bij gemeenten uit dezelfde stedelijkheidsklasse.
Uit Grafiek 5 blijkt dat de LAP-doelstelling van 105 kg GFT-afval per inwoner in Hillegom niet wordt gehaald.

De praktijk wijst uit dat de nieuwe wijkindeling voor GFT, die per 1 januari 2008 is ingegaan, problemen geeft voor op de dinsdag. De dinsdagwijk blijkt voornamelijk in de periode van voorjaar t/m najaar te groot. Per 1 januari 2010 zal er daarom een betere wijkindeling komen om het GFT-afval efficiënter in te kunnen zamelen en af te kunnen voeren.

In Grafiek 6 is het verloop van de ingezamelde hoeveelheid GFT-afval sinds 1994 te zien, ten opzichte van gemeenten uit dezelfde stedelijkheidsklasse.

Grafiek 6: Ingezameld GFT afval van huishoudens in Hillegom van 1994-2008

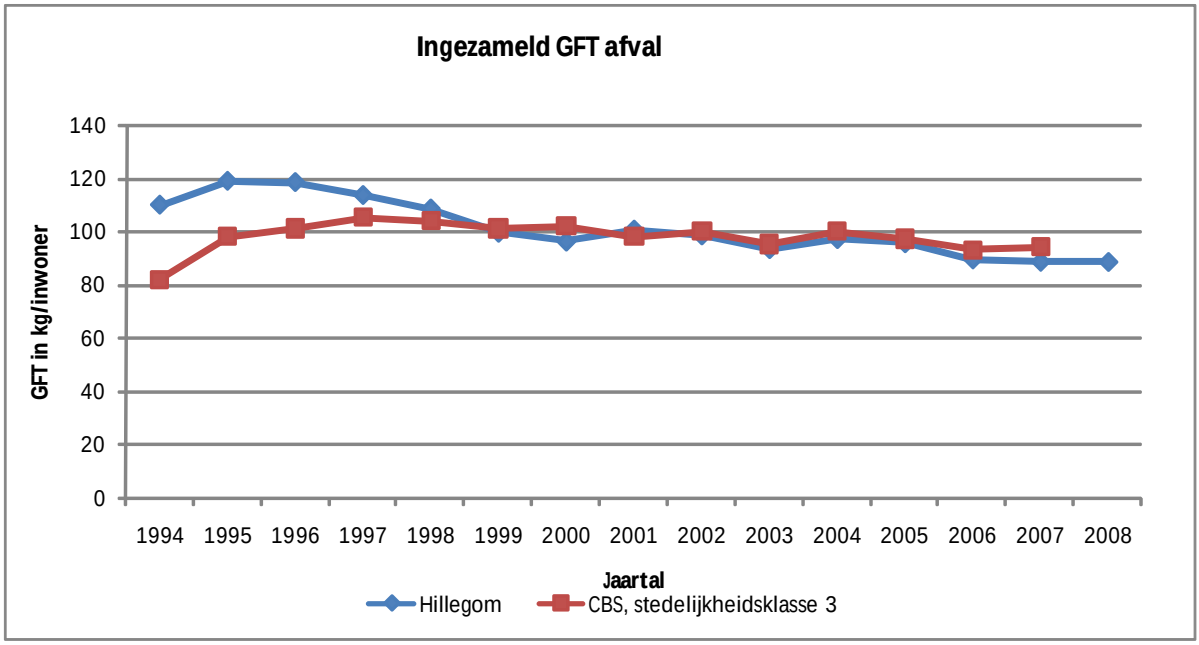

In Grafiek 6 valt op dat de hoeveelheid ingezameld GFT-afval per inwoner is afgenomen sinds de invoering van kleinere minicontainers voor de kleinere huishoudens (140l) en de grotere voor de grotere huishoudens (240l) in 1996. Verder lijkt de dalende tendens in Hillegom iets sterker te zijn dan in andere, vergelijkbare, gemeenten.

2.3.4 Oud papier en karton

De inwoners van Hillegom kunnen hun papier en karton op de volgende manieren aanbieden:

- Meegeven aan de tweewekelijkse huis-aan-huis inzameling (sinds 2001) die wordt uitgevoerd door de Brantjes Nijssen Groep. Het papier wordt opgehaald in de week dat ook de grijze container voor restafval wordt geleegd. Papier, gebonden of in dozen moet worden aangeboden op de vaste container aanbiedplaats;
- Brengen naar de wijkverzamelcontainers. In Hillegom staan totaal 23 verzamelcontainers van 3000 liter verspreid over 20 locaties. De wijkcontainers worden geleegd door Brantjes Nijssen;
- Brengen naar de gemeentewerf;
- Brengen naar de retourette bij de C1000[4];
- Meegeven aan de diverse scholen en verenigingen die oud papier inzamelen.

[4] De retourette is een inzamelpunt voor al het klein huishoudelijk afval. Naast de inname van statiegeldflessen heeft de retourette een brengvoorziening voor papier, batterijen, textiel, etc. Prabor is een landelijke organisatie die de organisatie (logistiek, contracten, etc.) en de uitvoering van deze taak voor de supermarkt verzorgt. Prabor heeft met Gemeente Hillegom een overeenkomst om bij te dragen in de kosten.

Foto 3: Huis-aan-huis papier inzameling door Brantjes-Nijssen

In Grafiek 7 staat voor 2008 uitgesplitst welk aandeel de verschillende haal- en brengsystemen hebben in de gescheiden inzameling van oud papier en karton. De huis-aan-huis inzameling van oud papier en karton levert een relatief kleine bijdrage (36%) aan het totaal ingezamelde oud papier en karton, maar door de aard van het contract (bedrag per ingezamelde kg) is dit voor de gemeente niet ongunstig. Relatief veel mensen brengen hun oud papier en karton zelf naar de werf of naar de wijkcontainers, mogelijk vanwege ruimtegebrek in huis en mogelijk dankzij de centrale ligging van de werf.

Grafiek 7: Aandeel haal- en brengsystemen oud papier (gewichtspercentage)

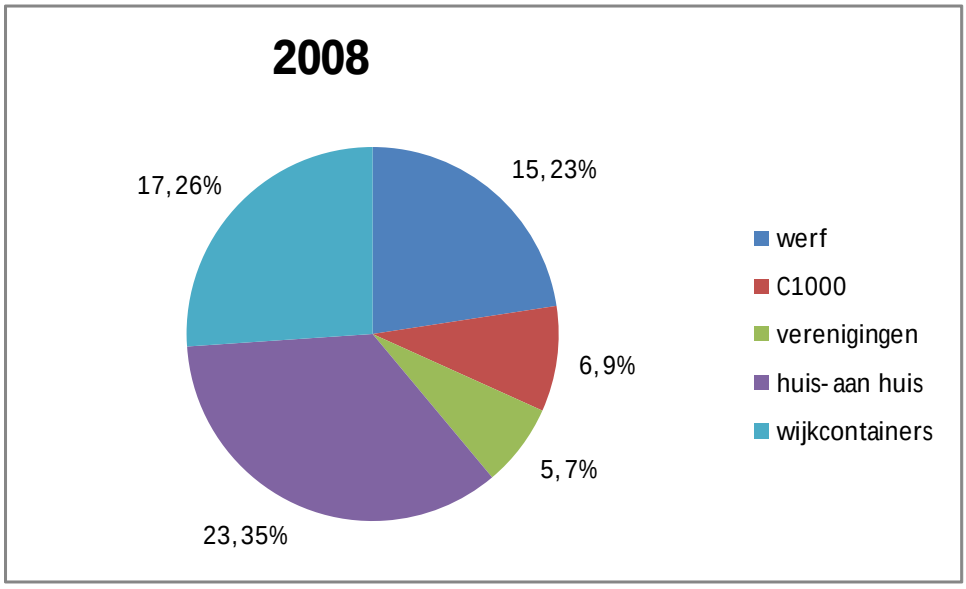

Voor de gescheiden inzameling van papier/karton heeft het Afval Overleg Orgaan (AOO) in het Programma GIHA (Gescheiden Inzameling Huishoudelijke Afvalstromen) de meest geëigende methode

(MGM) vastgesteld: een haalsysteem met een inzamelfrequentie van minimaal 1 x per 4 weken (afhankelijk van het volume van het inzamelmiddel). Gemeente Hillegom past een haalsysteem met een inzamelfrequentie van 1x per 2 weken toe en levert daarmee een hoog serviceniveau aan haar inwoners.

Grafiek 8 toont de ontwikkeling in het inzamelresultaat voor oud papier in de periode 2006-2008 en geeft tevens de resultaten van vergelijkbare gemeenten en de landelijke doelstelling weer.

Grafiek 8: Inzamelresultaat oud papier en karton

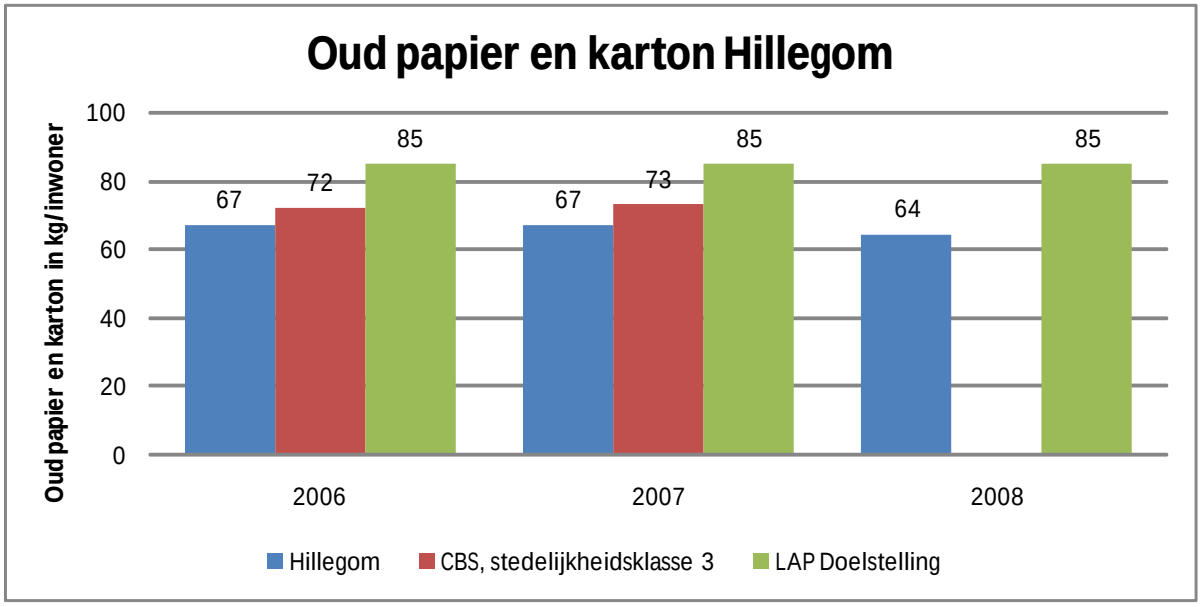

In gemeente Hillegom wordt jaarlijks bijna 1.400 ton oud papier en karton gescheiden ingezameld. In 2008 is het inzamelresultaat per inwoner (64 kg) licht gedaald ten opzichte van 2007 (67 kg).
Het inzamelresultaat van Hillegom blijft enigszins achter op de resultaten van de vergelijkbare gemeenten en de LAP-doelstelling van 85 kg wordt nog niet gehaald.

In 2007 zamelde gemeente Hillegom per inwoner 67 kg oud papier in. Vergeleken met andere gemeenten in dezelfde stedelijkheidsklasse is dit 6 kg (8,2%) per inwoner minder.

In Grafiek 9 is het verloop van de gescheiden ingezamelde hoeveelheid oud papier te zien sinds 1994, in vergelijking met gemeenten uit dezelfde stedelijkheidsklasse.

Grafiek 9: Ingezameld oud papier van huishoudens in Hillegom van 1994-2008

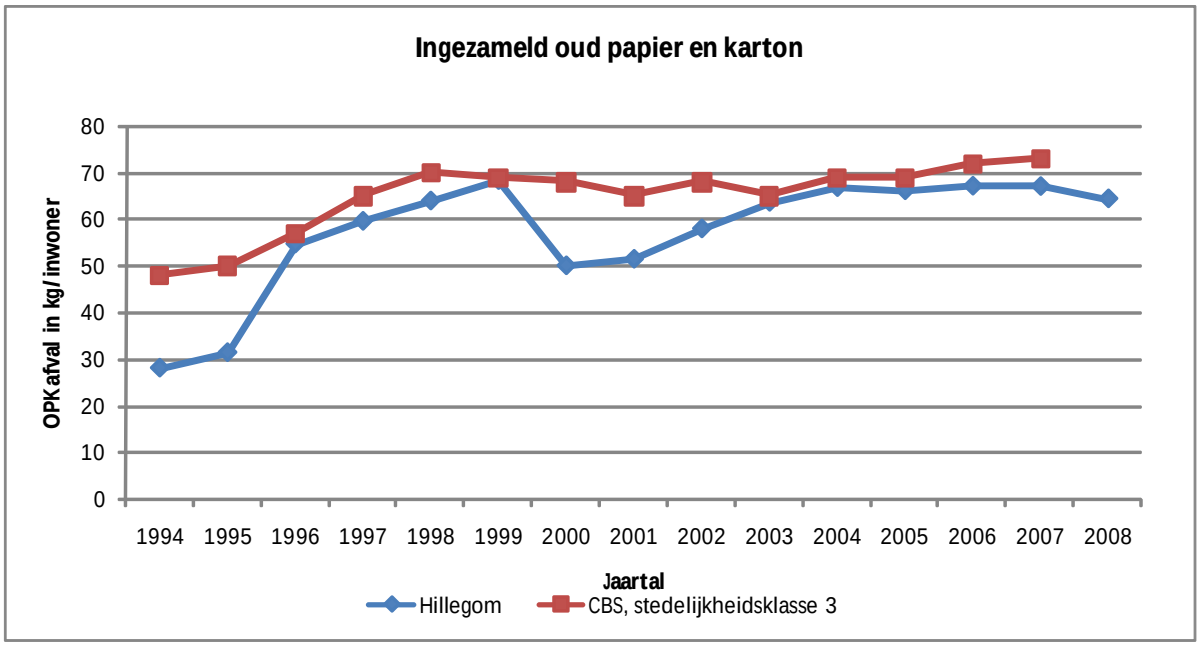

Opvallend is de daling in de hoeveelheid ingezameld papier en karton in Hillegom in 2000, die is ontstaan door een sterk teruglopend inzamelresultaat via verenigingen. In 2001 is de huis-aan-huis inzameling opgestart, waardoor het lagere inzamelresultaat geleidelijk aan weer is verbeterd. Verder wordt sinds 2001 meer oud papier naar de retourette en de werf gebracht.

2.3.5 Glas

De inwoners van Hillegom kunnen hun glas op de volgende manieren aanbieden:

- Brengen naar de wijkverzamelcontainers. In Hillegom zijn in totaal 12 driedelige verzamelcontainers voor gescheiden inzameling van bruin, wit en groen glas. Deze staan verspreid over 11 locaties, waar in totaal 11 bovengrondse containers met een inhoud van 3 m^3 staan en één ondergrondse verzamelcontainer van 4 m^3.
- Brengen naar de gemeentewerf.

De glasbakken worden wekelijks geleegd door Van Gansewinkel.

Voor de gescheiden inzameling van glas heeft het AOO in het Programma GIHA als MGM vastgesteld: een brengsysteem van glasbakken in een dichtheid van één bak per 650 inwoners. Gemeente Hillegom voldoet met 1 bak per 1.708 inwoners niet aan deze richtlijn.

Foto 4: Wijkverzamelcontainers voor glas

Grafiek 10 toont de ontwikkeling in het inzamelresultaat voor glas in de periode 2006-2008 en geeft tevens de resultaten van vergelijkbare gemeenten en de landelijke doelstelling weer.

Grafiek 10: Inzamelresultaat glas

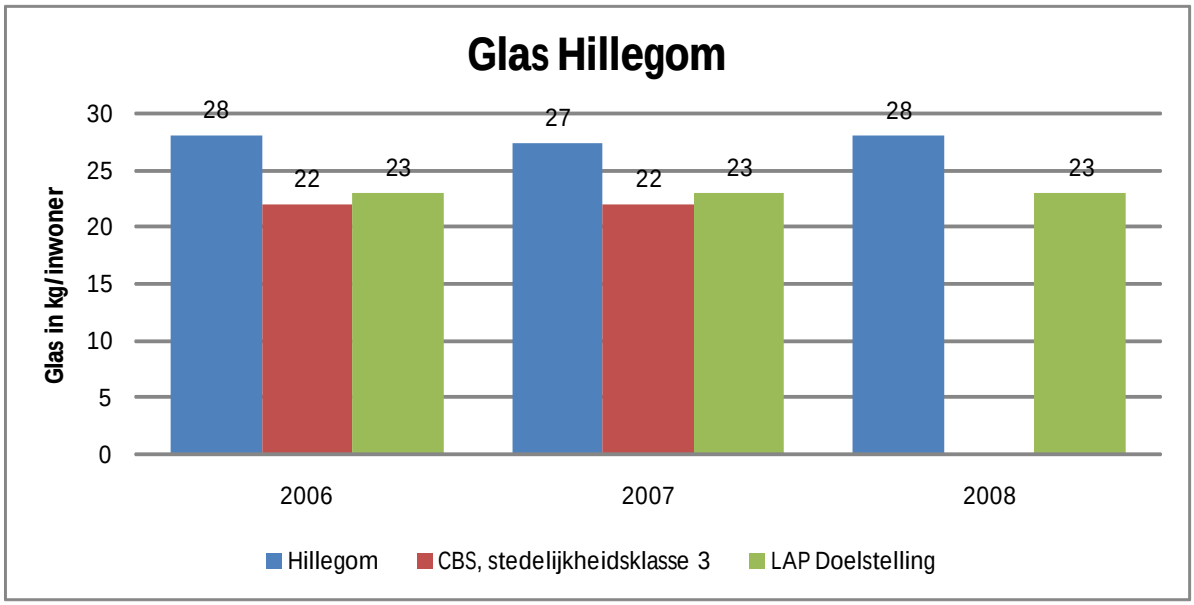

In gemeente Hillegom wordt jaarlijks bijna 600 ton glas gescheiden ingezameld.
Het inzamelresultaat in 2008 (28 kg per inwoner) ligt in dezelfde ordegrootte als de jaren ervoor.
Het inzamelresultaat van Hillegom is ruim hoger dan in andere vergelijkbare gemeenten en de LAP-doelstelling van 23 kg wordt ruimschoots gehaald.

In 2007 zamelde gemeente Hillegom per inwoner 27,4 kg glas in. Vergeleken met andere gemeenten in dezelfde stedelijkheidsklasse is dit 5,4 kg (24,5%) per inwoner meer.

In Grafiek 11 is het verloop van de gescheiden ingezamelde hoeveelheid glas te zien sinds 1994, in vergelijking met gemeenten uit dezelfde stedelijkheidsklasse.

Grafiek 11: Ingezameld glas van huishoudens in Hillegom van 1994-2008

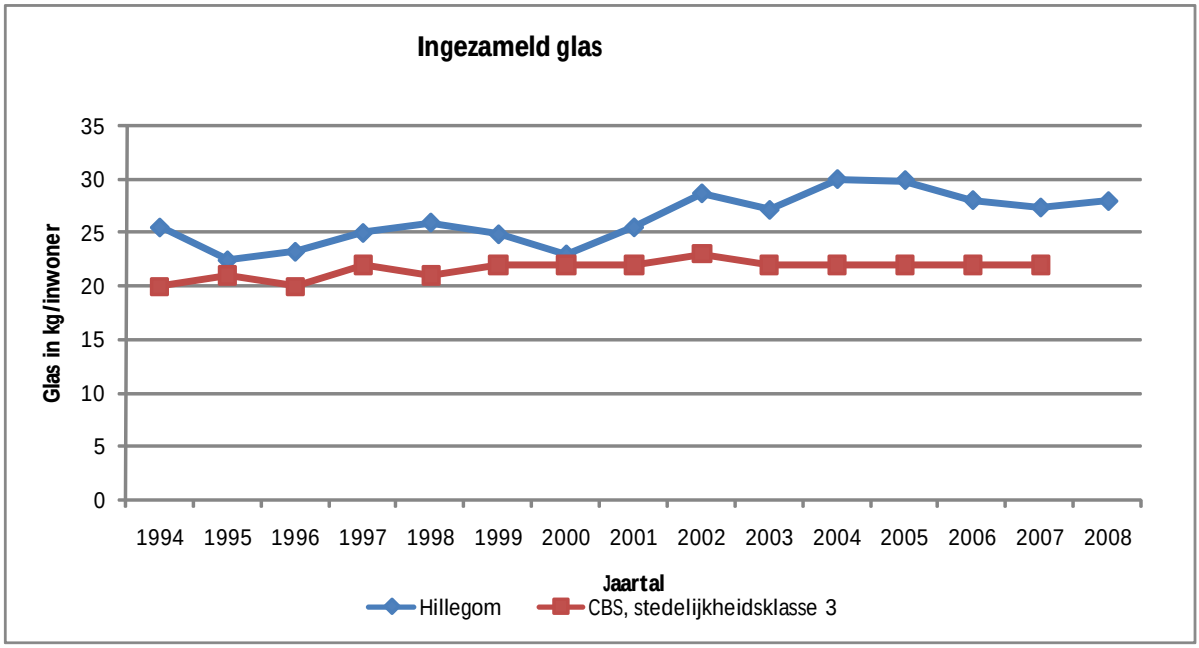

In 1999 is gemeente Hillegom plat glas apart gaan inzamelen van verpakkingsglas. Mogelijk kan dit de daling in de hoeveelheid ingezameld verpakkingsglas in die periode verklaren.

2.3.6 Textiel

De inwoners van Hillegom kunnen hun textiel op de volgende manieren aanbieden:

- Brengen naar de wijkverzamelcontainers. Textiel wordt in Hillegom ingezameld door middel van 12 verzamelcontainers op 10 aanbiedplaatsen. De verzamelcontainers zijn bovengronds met een inhoud van 3 m^3. De textiel verzamelcontainers wordt wekelijks geleegd door Van Gansewinkel.
- Brengen naar de retourette bij de C1000.

Foto 5: Wijkverzamelcontainers voor textiel

Voor de gescheiden inzameling van textiel heeft het AOO in het Programma GIHA als MGM vastgesteld: een haalsysteem met een inzamelfrequentie van minimaal 1x per kwartaal, aangevuld met brengfaciliteiten in een dichtheid van 1 container per 4.500 inwoners. Voor wat betreft het aantal aangeboden inzamelmiddelen voor het brengsysteem voldoet gemeente Hillegom met 1 bak per 1.708 inwoners ruim aan deze richtlijn. Voorheen haalden diverse stichtingen textiel huis-aan-huis op, maar gemeente Hillegom maakt sinds 2002 geen gebruik meer van charitatieve inzamelaars, omdat zij daarmee de grip op de inzameling kwijt raakt. In de gemeente wordt dus momenteel geen haalsysteem toegepast. Er is wel een overeenkomst met Van Gansewinkel om huis-aan-huis in te zamelen, maar deze is tot op heden niet geëffectueerd omdat deze inzameling vrij duur is en de huidige inzamelresultaten goed zijn.

Grafiek 12 toont de ontwikkeling in het inzamelresultaat voor textiel in de periode 2006-2008 en geeft tevens de resultaten van vergelijkbare gemeenten en de landelijke doelstelling weer.

Grafiek 12: Inzamelresultaat textiel

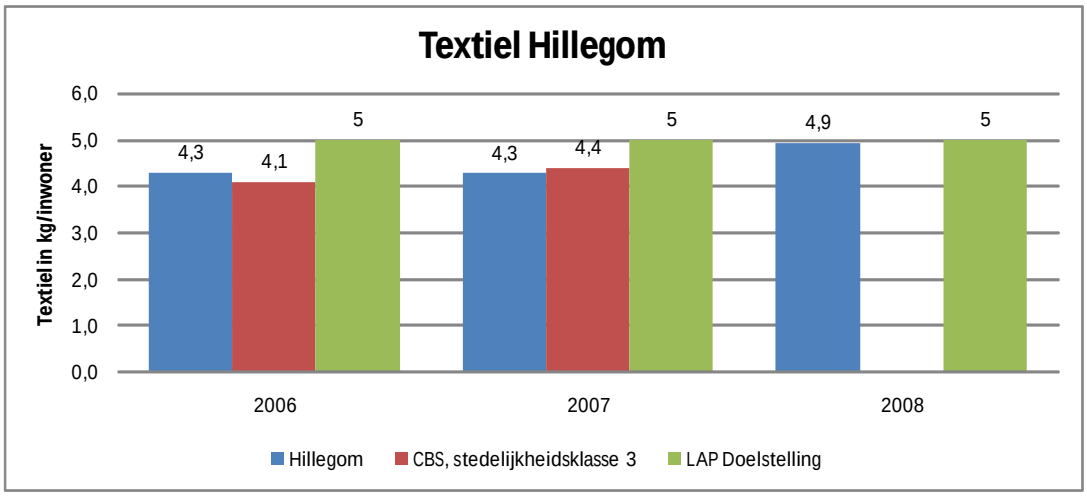

In gemeente Hillegom wordt jaarlijks 90 tot 100 ton textiel gescheiden ingezameld.
Het inzamelresultaat in 2008 (4,9 kg per inwoner) is gestegen ten opzichte van voorgaande jaren en voldoet nagenoeg aan de LAP-doelstelling van 5 kg per inwoner per jaar.
Het inzamelresultaat van Hillegom lag in 2006 en 2007 op hetzelfde niveau als in vergelijkbare gemeenten.

In Grafiek 13 is het verloop van de gescheiden ingezamelde hoeveelheid textiel te zien sinds 1994, in vergelijking met gemeenten uit dezelfde stedelijkheidsklasse.

Grafiek 13: Ingezameld textiel van huishoudens in Hillegom van 1994-2008

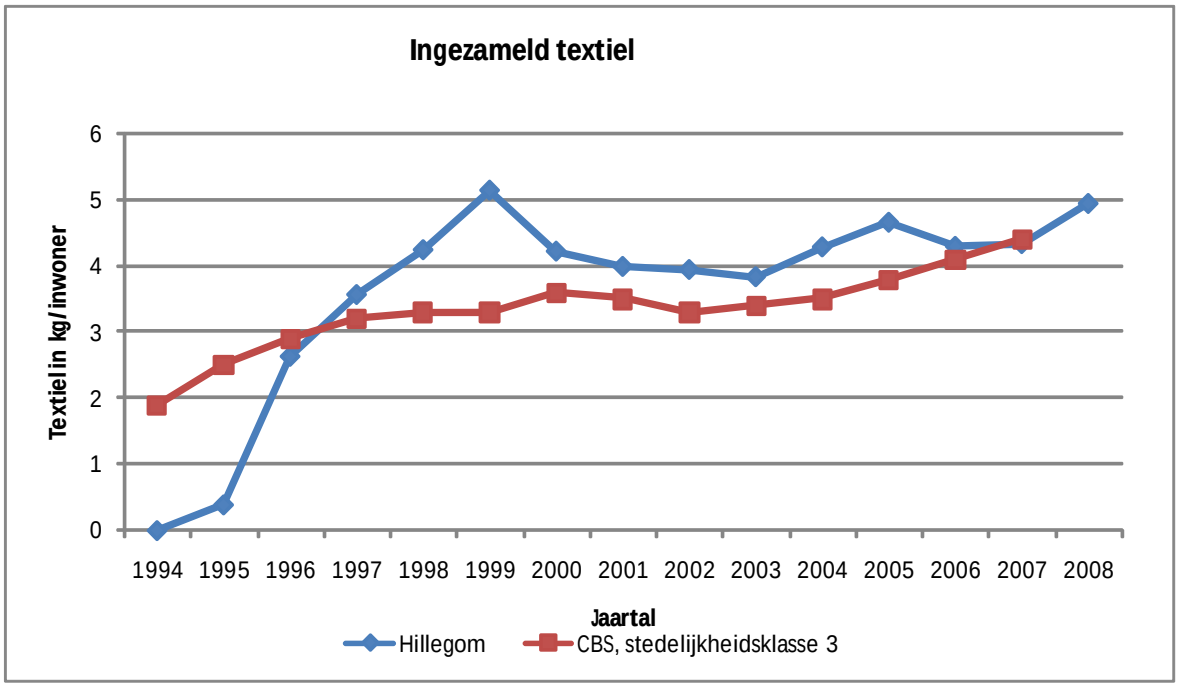

In 1999 haalden de stichtingen veel textiel op, maar vanaf 2002 zijn hier geen vergunningen meer voor afgegeven. Vanaf 2005 voert KICI (kleding inzameling charitatieve instellingen) af en toe een inzamelactie uit.

2.3.7 Flacons, drankenkartons, folies

Flacons, drankenkartons en folies kunnen in gemeente Hillegom sinds 1997 naar de retourette bij de C1000 worden gebracht.

Foto 6: Plasticinzameling retourette (midden)

Grafiek 14 toont de ontwikkeling in het inzamelresultaat voor deze afvalstroom in de periode 2006-2008. Ter vergelijking zijn de CBS-gegevens voor drankenkartons en kunststoffen opgenomen.

Grafiek 14: Inzamelresultaat flacons, drankenkartons en folies voor Hillegom tegen inzamelresultaat drankenkartons en kunststoffen voor stedelijkheidsklasse 3.

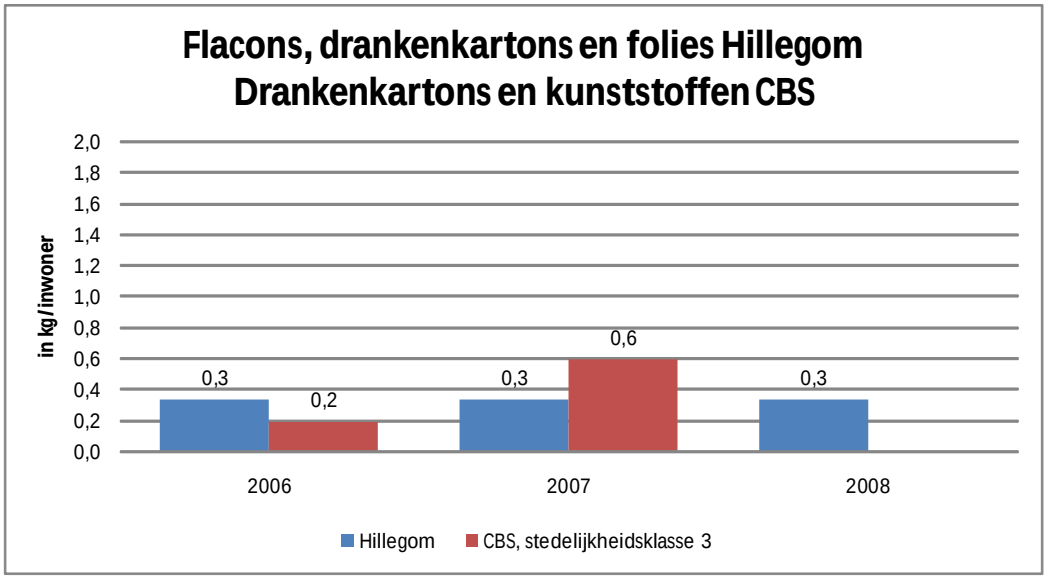

In gemeente Hillegom wordt jaarlijks rond de 7 ton flacons, drankenkartons en folies gescheiden ingezameld.
Het inzamelresultaat in 2008 (0,3 kg per inwoner) ligt op hetzelfde niveau als in voorgaande jaren.

In Grafiek 15 is het verloop van de gescheiden ingezamelde hoeveelheid flacons, drankenkartons en folies te zien sinds 1994.

Grafiek 15: Ingezamelde flacons, drankenkartons en folies van huishoudens in Hillegom van 1994-2008

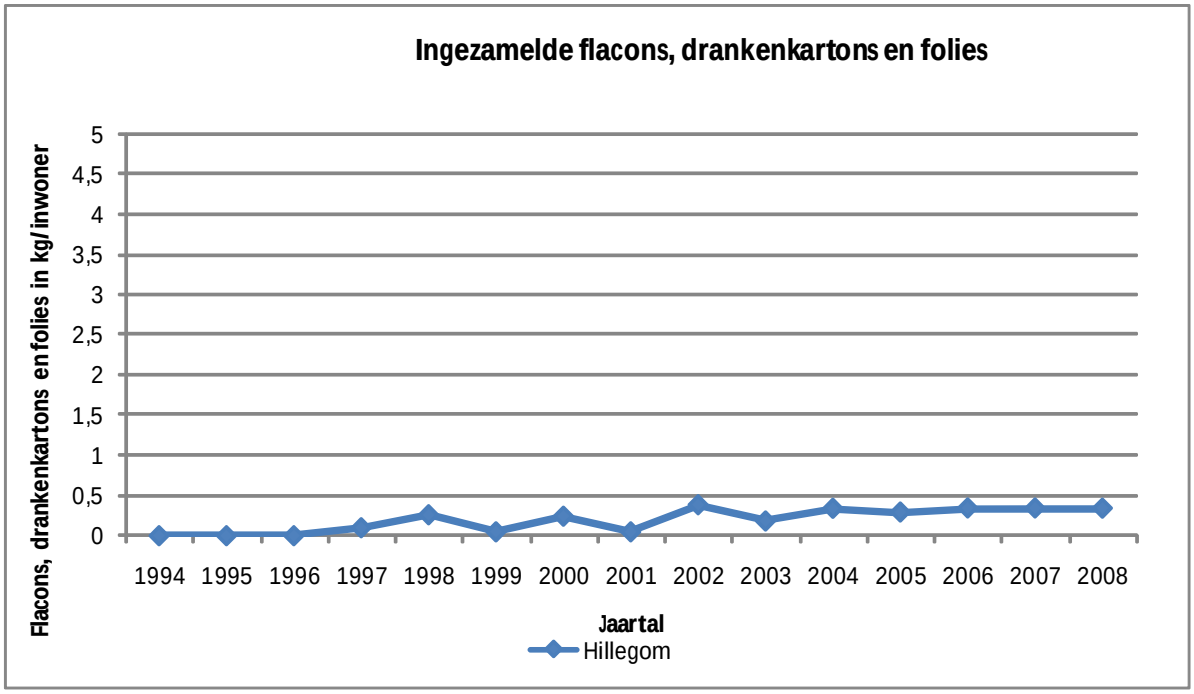

2.3.8 Klein chemisch afval (KCA)

KCA wordt in gemeente Hillegom niet huis-aan-huis ingezameld. Voor klein chemisch afval heeft gemeente Hillegom een brengvoorziening op de gemeentewerf waar burgers hun KCA gratis kunnen afleveren. Sita voert het KCA af en verwerkt het in Utrecht.

Foto 7: Inlevergelegenheid KCA op gemeentewerf

Grafiek 16 toont de ontwikkeling in het inzamelresultaat voor KCA in de periode 2006-2008 en geeft tevens de resultaten van vergelijkbare gemeenten en de landelijke doelstelling weer.

Grafiek 16: Inzamelresultaat KCA

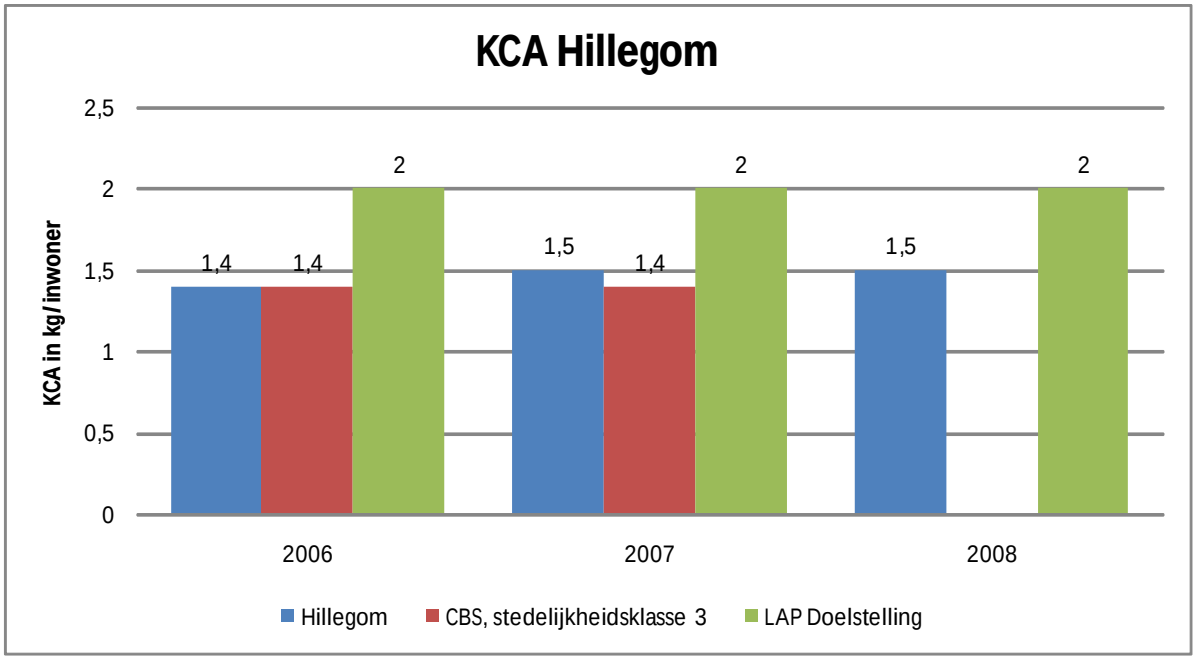

In gemeente Hillegom wordt jaarlijks rond de 30 ton KCA gescheiden ingezameld.
Het inzamelresultaat in 2008 (1,5 kg per inwoner) ligt op hetzelfde niveau als in voorgaande jaren en voldoet nog niet aan de LAP-doelstelling van 2 kg per inwoner per jaar.
Het inzamelresultaat van Hillegom lag in 2006 en 2007 op hetzelfde niveau als in vergelijkbare gemeenten.

In Grafiek 17 is het verloop van de gescheiden ingezamelde hoeveelheid KCA te zien sinds 1994, in vergelijking met gemeenten uit dezelfde stedelijkheidsklasse.

Grafiek 17: Ingezameld KCA van huishoudens in Hillegom van 1994-2008

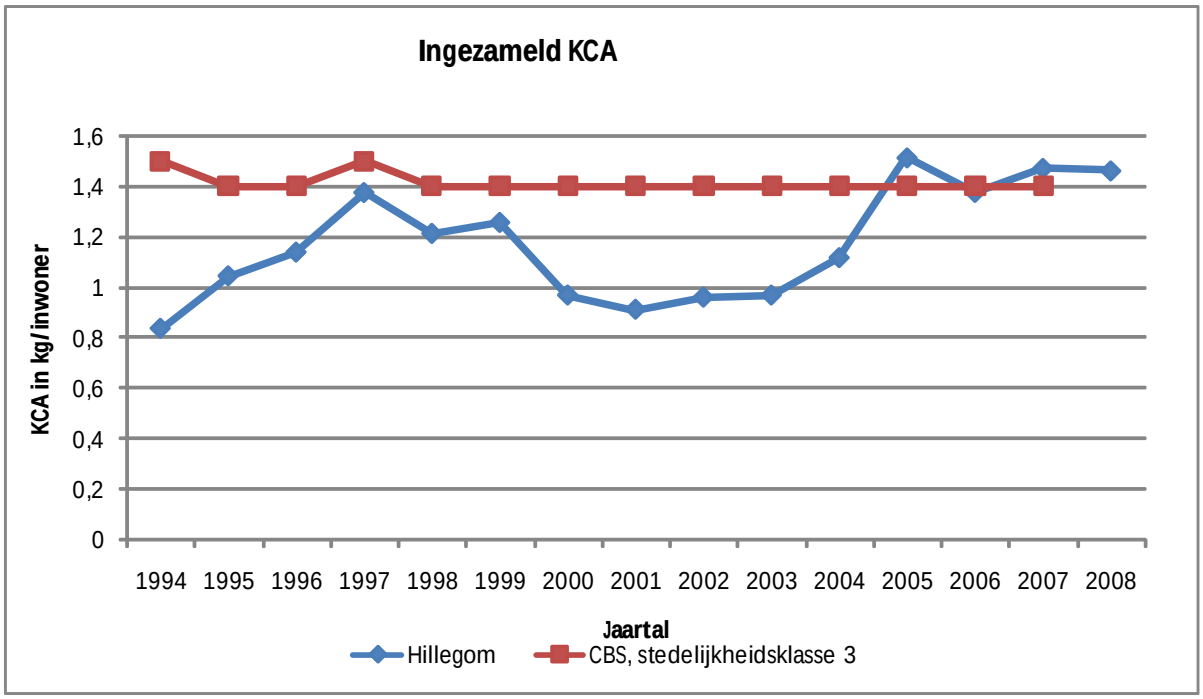

2.3.9 Grof huishoudelijk afval

De inwoners van Hillegom kunnen hun grof huishoudelijk afval op de volgende manieren kwijt:

- Op afspraak aan huis op laten halen.
- Brengen naar de gemeentewerf.

Laten halen aan huis

Voor 1996 was het grofvuil ophalen gratis en werd per week gedurende twee dagen grofvuil opgehaald (200 adressen per dag). Anno 2008 wordt nog bij circa tien adressen per maand grofvuil opgehaald.

Inwoners moeten bellen voor een afspraak. Op de afgesproken dag dient men het grofvuil aan te bieden voor de woning. Het grof huishoudelijk afval wordt meestal met een wagentje aan huis opgehaald. Alleen bij grote hoeveelheden grof huishoudelijk afval wordt de kraak-perswagen ingezet. Na inzameling worden de verschillende afvalstromen op de gemeentewerf verder gescheiden in de aanwezige containers en afgevoerd ten behoeve van hergebruik.
Om het zelf wegbrengen van grofvuil naar de gemeentewerf te stimuleren, heft gemeente Hillegom een tarief op het laten ophalen van grofvuil aan huis.

Brengen naar de gemeentewerf

De gemeentewerf is zes dagen per week open:

- maandag t/m vrijdag van 8.00 - 12.00 uur en van 13.00 - 16.00 uur
- zaterdag van 9.00 - 12.00 uur.

Op de gemeentewerf kunnen de deelstromen GFT, restafval, asbest, sloopafval (tegen betaling) en KCA gescheiden worden aangeboden. Bedrijfsafval wordt niet geaccepteerd.

Naar schatting trekt de gemeentewerf per week gemiddeld 1.300 bezoekers; maandag tot en met vrijdag circa 200 bezoekers per dag en op zaterdag circa 300 bezoekers.
Het acceptatiebeleid op de gemeentewerf is vrij coulant. Op zaterdag is legitimatie verplicht, maar voornamelijk door de week is er beperkt toezicht vanwege de bezetting van de werf (maandag t/m vrijdag: 2 man, zaterdag: 4 man).

Foto 8: Gemeentewerf Hillegom

Ligging gemeentewerf ten opzichte van omliggende kernen en gemeenten
In Figuur 2 is de gemeentewerf in gemeente Hillegom aangegeven met een groene stip. De omliggende kernen zijn aangegeven met een rode stip. Met blauwe pijlen is aangegeven naar welke afvalbrengstations (blauwe stip) de inwoners uit deze drie kernen hun afval zouden moeten wegbrengen. Duidelijk is te zien dat de gemeentewerf van Hillegom voor veel van deze kernen duidelijk dichterbij ligt.

Figuur 2: Locatie gemeentewerf Hillegom ten opzichte van omliggende kernen en gemeenten

De zuidelijke kernen van gemeente Haarlemmermeer (Beinsdorp, Lisserbroek, Abbenes en Buitenkaag) mogen per 1 juli 2009 hun grofvuil ook naar de gemeentewerf in Lisse brengen.

Tabel 7: Dorpskernen per gemeente en hun afvalbrengstation

Gemeente	Dorpskern	Locatie afvalbrengstation
Bloemendaal	Bennebroek, Vogelenzang	Overveen
Noordwijkerhout	De Zilk, Ruigenhoek, Noordwijkerhout	Noordwijkerhout
Haarlemmermeer	De Glip, Beinsdorp, Nieuw Vennep, Lisserbroek, Abbenes, Buitenkaag	Rijsenhout, Heemstede
Lisse	Lisse	Lisse

Tabel 8 bevat een overzicht van het serviceniveau en de acceptatievoorwaarden/kosten op de gemeentewerf van Hillegom en van de drie omliggende gemeenten. Voor een uitgebreid overzicht van de gehanteerde tarieven, acceptatie, toegangsbeleid en openingstijden van deze afval brengstations, zie bijlage 2.

Tabel 8: Ligging, serviceniveau, acceptatiebeleid en kosten gemeentewerf/afvalbrengstations Hillegom, Beinsdorp, Bloemendaal en De Zilk

Kern en gemeente	Gemeente-werf / afval-brengstation	Ligging station tot kern	Service-niveau*	Acceptatie**	Kosten
k: Hillegom g: Hillegom	Hillegom	++	+	coulant: legi-timatie op zaterdag	voor niet recycle-baar bouw- en sloopafval en bo-ven 1m^3/keer
k: Beinsdorp g: Haarlemmer-meer	Rijsenhout of Heemstede	---	++	streng: legi-timatie + be-wijs van adres	boven 3m^3/kalenderjaar
k: Bennebroek g: Bloemendaal	Overveen	---	-	streng: legi-timatie	per kg voor bouw- en sloopafval, grond& zand, mengvrachten
k: De Zilk g: Noordwijkerhout	Noordwijker-hout	---	---	per 1 jan. 2009 coulant	gratis, tot max. 6m^3/jaar
K: Lisse G: Lisse	Lisse		-	streng: legi-timatie	geen en ook geen maximum.

* De openingstijden van de afvalbrengstations in Rijsenhout en Heemstede (gemeente Haarlemmermeer) zijn het ruimst, gevolgd door de openingstijden van de gemeentewerf in Hillegom.
** Het acceptatiebeleid is bij de afvalbrengstations in Overveen (Bloemendaal), Rijsenhout en Heemstede (Beinsdorp) strenger dan het acceptatiebeleid van Hillegom. Per 1 januari 2009 is het beleid in Noordwijkerhout versoepeld en sindsdien komt het overeen met het beleid van gemeente Hillegom.

Er kan worden aangenomen dat inwoners uit omliggende dorpen als De Zilk, Beinsdorp en Bennebroek, vanwege de ligging, het serviceniveau, het acceptatiebeleid en de kosten, hun grof huishoudelijk afval ook naar de gemeentewerf in Hillegom brengen. Bij steekproefsgewijze controles zijn tot wel 25% voertuigen gesignaleerd die niet uit de gemeente afkomstig bleken.

Tarieven halen / brengen

De kosten voor het aanleveren of laten brengen van verschillende stromen grof huisvuil staan in Tabel 9 gespecificeerd.

Tabel 9: Tarieven voor halen en brengen in 2009

Tarieven 2009	Prijs in € per m^3	Prijs boven 1 m^3, per 1 m^3
Halen		
Grof huishoudelijk afval	67,05	-
GFT	33,50	-
Brengen		
Grof huishoudelijk afval	0,00	17,05
GFT	0,00	8,80
Zand, grond	0,00	-
Niet recyclebaar bouw-&sloopafval	54,60	-
Asbest	0,00	-

	Prijs in € per kg	
KCA	0,00	-

In principe is de hoeveelheid asbest en KCA die per keer en per kalenderjaar naar de gemeentewerf gebracht mag worden, gelimiteerd, maar omdat er geen registratie en niet altijd controle plaats heeft, is hier weinig tot geen toezicht op.

Inzamelresultaat

Grafiek 18 toont de ontwikkeling in het inzamelresultaat voor grof huishoudelijk afval in de periode 2006-2008 en geeft tevens de resultaten van vergelijkbare gemeenten weer.
Het puinaanbod is deels afkomstig van gemeentelijke onderhoudswerkzaamheden en deels van de inwoners van Hillegom. De verdeling is geschat (half/half), maar er is dus geen inzicht in het daadwerkelijke aanbod van de huishoudens.

Grafiek 18: Inzamelresultaat grof huishoudelijk afval

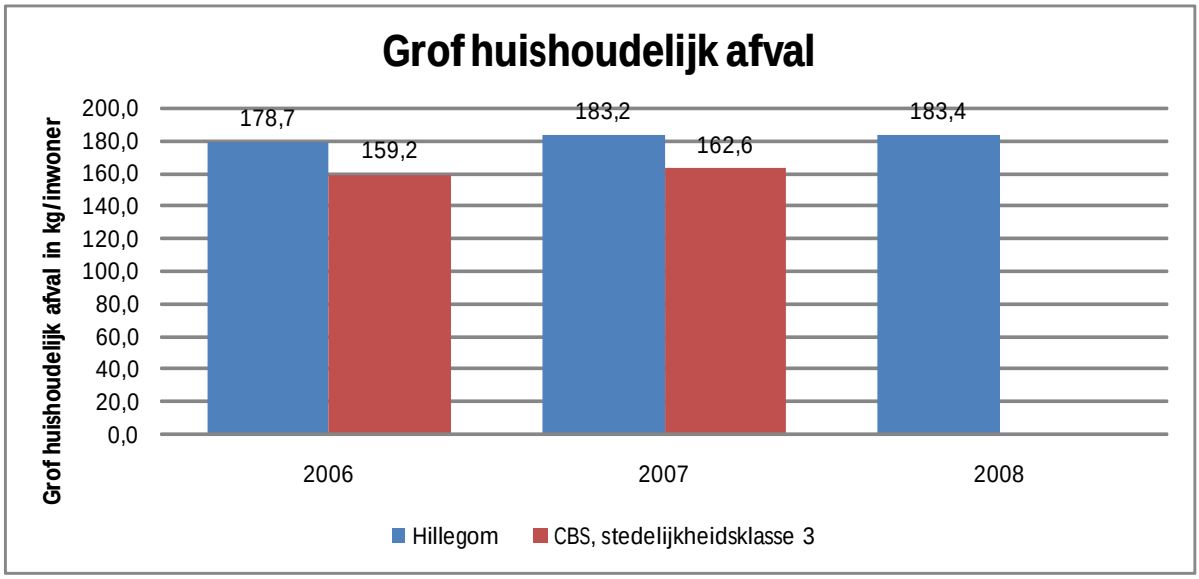

In gemeente Hillegom wordt jaarlijks rond de 3.700 ton grof huishoudelijk afval ingezameld. Hiervan wordt bijna 2.300 ton gescheiden ingezameld.

Het inzamelresultaat in 2008 (183 kg per inwoner) ligt op hetzelfde niveau als in voorgaande jaren en ligt hoger dan in vergelijkbare gemeenten.

Tabel 10: Inzamelresultaat grof huishoudelijk afval uitgesplitst naar afvalstroom

	2005		2006		2007	
	Hillegom	CBS, klasse 3	Hillegom	CBS, klasse 3	Hillegom	CBS, klasse 3
Totaal afval van huishoudens	*n.n.*	*576,0*	*647,3*	*574,0*	*657,4*	*585,0*
Grof huishoudelijk restafval	n.n.	38,0	64,5	39,0	71,0	37,0
Verbouwingsrestafval	0,0	5,0	3,1	5,0	0,4	6,0
Wit- en bruingoed	4,4	4,3	6,1	4,5	7,1	5,0
Grof tuinafval	29,4	29,0	28,0	29,0	25,5	31,0
Metalen	11,5	5,0	12,0	6,0	11,9	6,0
Houtafval	30,3	24,0	34,7	26,0	36,5	25,0
Schoon puin	27,5	33,0	28,6	33,0	29,2	33,0
Asbesthoudend afval	0,5	0,8	0,8	0,8	0,4	0,8
Autobanden	0,0	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2
Andere (accu, olie, lampen etc.)		16,1	0,7	15,5	1,0	19,0
Totaal grof huishoudelijk afval	*n.n.*	*155,4*	*178,7*	*159,0*	*183,2*	*163,0*

In 2007 zamelde gemeente Hillegom per inwoner 183,2 kg grof huishoudelijk afval in. Vergeleken met andere gemeenten in dezelfde stedelijkheidsklasse is dit 20,2 kg (12,4%) per inwoner meer (zie Tabel 10).

In Grafiek 19 is het verloop van de gescheiden ingezamelde hoeveelheid grof huishoudelijk afval te zien sinds 1994, in vergelijking met gemeenten uit dezelfde stedelijkheidsklasse. Het jaar 2005 is niet opgenomen omdat van dit jaar geen gegevens bekend zijn.

Grafiek 19: Ingezameld grof huishoudelijk afval van huishoudens in Hillegom van 1994-2004, 2006-2008

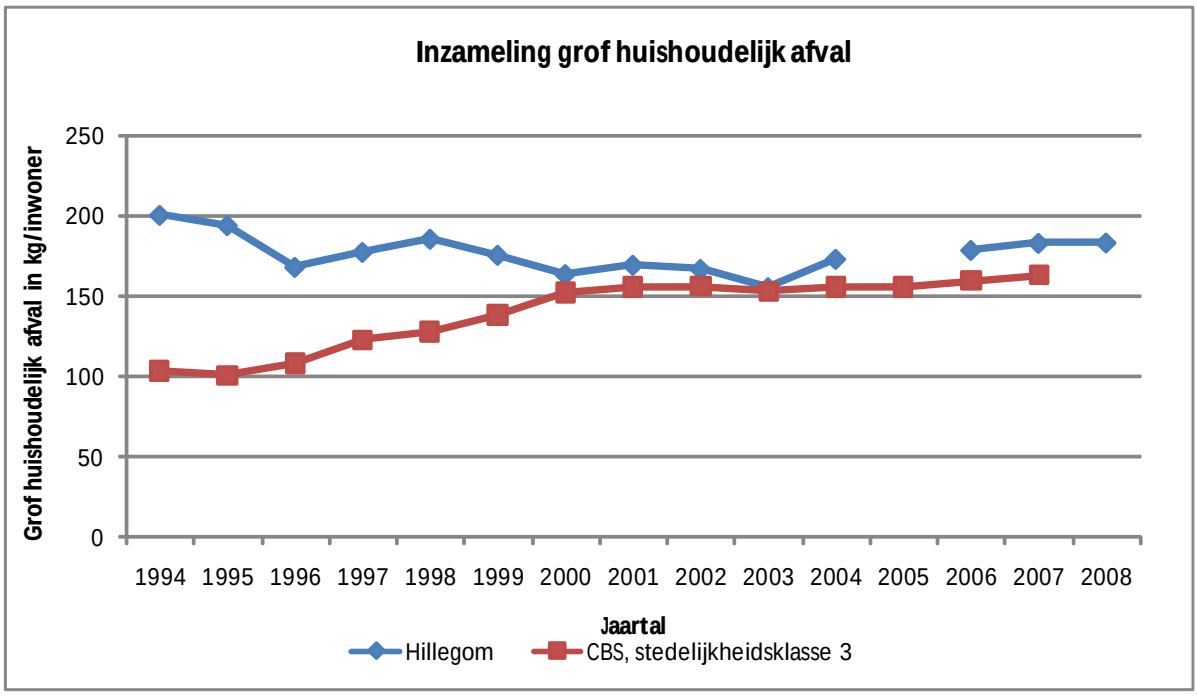

In Grafiek 19 valt op dat Hillegom structureel meer grof huishoudelijk afval inzamelt dan gemeenten uit dezelfde stedelijkheidsklasse, maar dat hier lang een daling in heeft gezeten. Na 2003 is de inzameling van grof huishoudelijk afval in gemeente Hillegom weer gaan stijgen ten opzichte van de inzameling van andere gemeenten in dezelfde stedelijkheidsklasse. In Hillegom wordt structureel meer puin, hout en grof restafval ingezameld.
Uitzondering hierop vormen de jaren 2000 (minder puin) en 2003 (minder hout), maar dit zijn incidenten.

De ontwikkeling van het scheidingspercentage van het grof huishoudelijk afval is weergegeven in Grafiek 20.

Grafiek 20: Scheidingspercentage grof huishoudelijk afval 1994-2004, 2006-2008

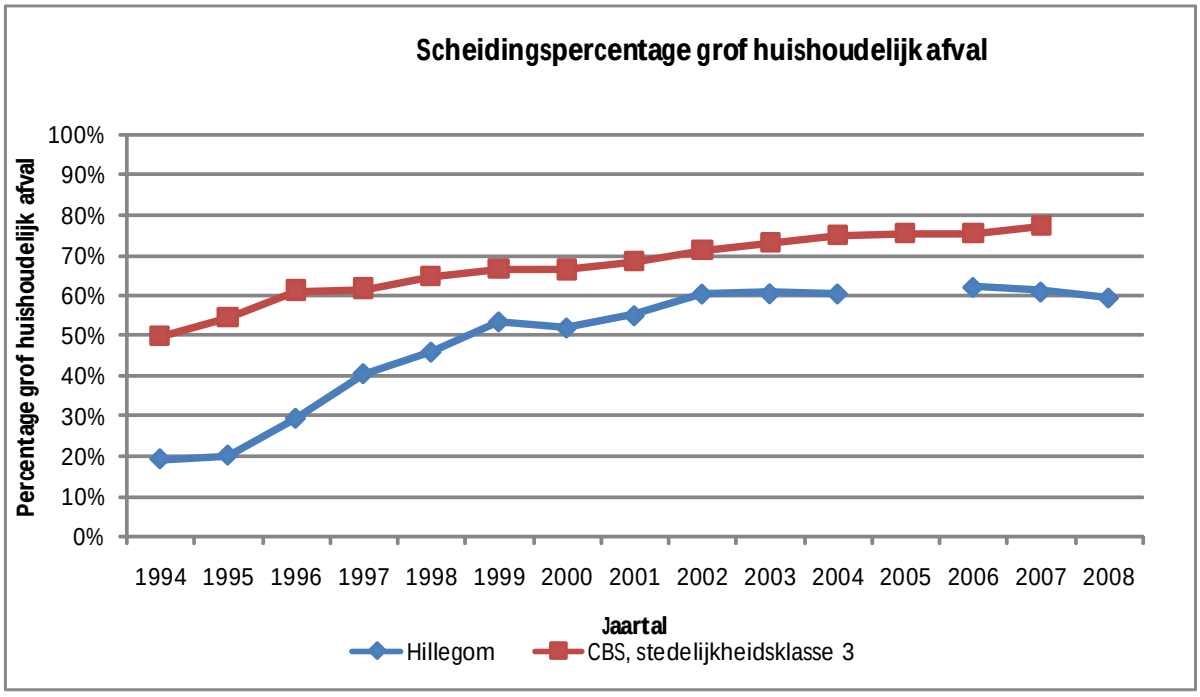

Het scheidingspercentage voor grof huishoudelijk afval ligt in Hillegom in 2008 met 60% nog onder het landelijk gemiddelde en ook de LAP doelstelling van 75% wordt nog niet gehaald. Daar waar het scheidingspercentage voor stedelijkheidsklasse 3 gemiddeld blijft stijgen, vertoont de lijn voor Hillegom een lichte daling.

In Tabel 11 zijn de resultaten van gemeente Hillegom afgezet tegen de resultaten van omliggende gemeenten. Het betreft de inzamelgegevens van het totaal huishoudelijk afval en van de belangrijkste grove stromen (op basis van gegevens CBS 2006).

Tabel 11: Inzamelgegevens belangrijkste grove stromen huishoudelijk afval Hillegom en omliggende gemeenten, 2006

Gemeente	Aantal inwoners	Totaal huis-houdelijk afval	Grof huishoude-lijk restafval	Grof tuinafval	Houtafval	Schoon puin
Haarlem	147.015	.	57	3	12	10
Haarlemmermeer	135.136	558	47	21	19	23
Leiden	118.069	.	31	5	10	7
Alphen aan den Rijn	70.955	.	27	11	32	21
Teylingen	34.683	542	59	37	32	26
Leiderdorp	25.990	.	53	15	17	29
Heemstede	25.650	591	54	26	24	17
Noordwijk	24.673	531	42	16	27	8
Oegstgeest	21.891	503	24	16	22	25
Lisse	21.877	567	43	55	28	21
Hillegom	20.317	619	68	28	35	29
Bloemendaal	16.974	606	54	43	2	4
Noordwijkerhout	15.166	520	30	20	28	-
Bennebroek	5.131	.	17	19	12	10
totaal	*683.527*	*5037*	*549*	*312*	*288*	*220*
gewogen gemiddelde		*560*	*39*	*22*	*21*	*17*

In Tabel 11 zien we dat Hillegom aanzienlijk meer grof huishoudelijk restafval, maar ook meer houtafval en puin inzamelt dan het gewogen gemiddelde. Ook de totale hoeveelheid ingezameld huishoudelijk afval ligt in Hillegom hoger dan gemiddeld in de omliggende gemeenten.

2.3.10 Klachten

De klachten die binnenkomen over de reinigingsdienst, worden niet geregistreerd. Naar schatting komen er één à twee klachten/verzoeken per week binnen. Deze gaan voornamelijk over:

- te laat buiten gezette containers;
- containers die wel buiten gezet zijn, maar die niet geleegd zijn.

2.4 Flankerende maatregelen

2.4.1 Communicatie en educatie

Gemeente Hillegom zet onderstaande communicatiemiddelen in op het gebied van afvalinzameling en –scheiding.

Gemeentegids

Elk jaar in september verschijnt een gemeentegids waarin enkele algemene informatie is opgenomen over afvalverwerking.

Burgerjaarkrant

De burgerjaarkrant is een uitgave van de gemeente die één keer per jaar in april verschijnt en huis-aan-huis wordt verspreid. In deze krant wordt het gemeentelijk beleid van diverse thema's toegelicht. Vanaf 2010 zal alleen nog jaarlijks een begrotingskrant verschijnen in oktober.

De Hillegommer

De gemeentepagina verschijnt eenmaal per week in De Hillegommer. Op deze pagina wordt elke week kennis gegeven van de openingstijden van de gemeentewerf. Artikelen worden alleen op basis van actuele thema's geplaatst.

Afvalkalender

Tot op heden (2009) is de afvalkalender huis-aan-huis verspreid en deze gedrukte versie zal de komende jaren ook beschikbaar blijven. Op de afvalkalender kunnen inwoners de ophaaldagen opzoeken voor restafval, GFT-afval en papier/karton en is aangegeven hoe de inzameling wijzigt rond de feestdagen. Verder staat op de kalender beschreven hoe de inwoners de verschillende afvalstromen kunnen aanbieden. De afvalkalender is ook digitaal terug te vinden op de gemeentelijke website.

Overige afvalinformatie op gemeentelijke website

Op de gemeentelijke website staat informatie over de afvalverwijdering beschreven. Op de site is onder andere informatie te vinden over de indeling van de huisvuilwijken, de inzamelmethoden en de afvalstoffenheffing. De site bevat tevens een link naar de afvalscheidingwijzer en naar afval.nl.

Vragen en meldingen

Inwoners kunnen voor vragen, meldingen en klachten over afval het servicenummer van Openbare Werken bellen: tel. 0252–537333. De meldkamer is 24 uur per dag bereikbaar. De openingstijden van de meldkamer zijn: 8.00 – 12.00 uur en 13.00 - 16.00 uur. Buiten openingstijden wordt middels een bandje het nummer van de wachtdienst te kennen gegeven.

Figuur 3: Communicatie- en educatiemateriaal (burgerjaarkrant en lespakketten)

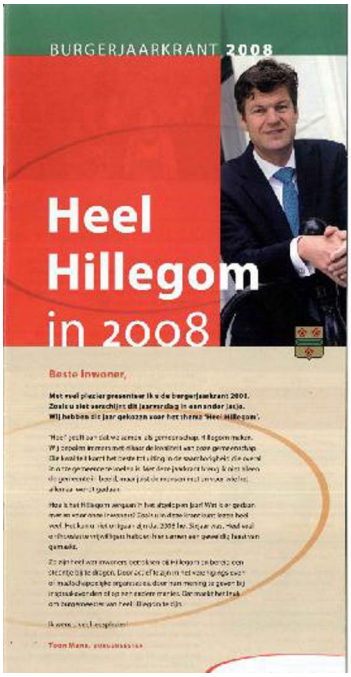

Educatie

Specifiek educatiemateriaal over afval, afvalscheiding en dergelijke is niet beschikbaar. Wel heeft Gemeente Hillegom een jaarprogramma ‘Hillegom Schoon’ waarbinnen onder andere de Nederlandse opschoondag, zwerfvuilacties en opruimacties vallen. Dit programma is bedoeld voor scholen, verenigingen en de jongerenclub. Verder geeft één van de medewerkers van de buitendienst een presentatie over afval op scholen en verenigingen (ongeveer tien keer per jaar).

2.4.2 Regelgeving en handhaving

Regelgeving

In gemeente Hillegom hebben de afvalstoffenbepalingen de afgelopen jaren onderdeel uitgemaakt van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Bij de herziening van de APV van Hillegom (welke in de eerste helft van 2009 heeft plaats gevonden), zijn de afvalstoffenbepalingen uit de APV gehaald en in een aparte Afvalstoffenverordening ondergebracht. Dit is gedaan omdat de afvalstoffenbepalingen naar hun aard niet passen in de APV en omdat de afvalstoffenbepalingen te omvangrijk zijn geworden voor de APV.
In de nieuwe Afvalstoffenverordening en het bijbehorend uitvoeringsbesluit staan de regels vastgelegd betreffende afvalaanbieding en –scheiding.

Aanpassingen ten opzichte van APV

In de Afvalstoffenverordening is ervoor gekozen om meer gedetailleerde regels, die aan veranderingen onderhevig kunnen zijn, in uitvoeringsbesluiten van het college op te nemen. Het voordeel hiervan is dat een "basale" verordening bij wijziging niet iedere keer hoeft te worden vastgesteld door de raad.

Inhoud nieuwe Afvalstoffenverordening

In de Afvalstoffenverordening en het bijbehorend uitvoeringsbesluit is vastgelegd welke afvalstoffen afzonderlijk ingezameld dienen te worden: GFT-afval, glas, oud papier en karton, textiel, huishoudelijk restafval. Verder voorziet gemeente Hillegom in een brengvoorziening (verzamelcontainers of de gemeentewerf) voor de volgende afvalstoffen: KCA, glas, oud papier en karton, textiel, afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA), bouw- en sloopafval (BSA), verduurzaamd hout, grof tuinafval, asbest en asbesthoudend afval, grof huishoudelijk afval, schoon hout, ijzer, koper, lood en aluminium.
Verder zijn de volgende punten ten aanzien van huishoudelijke afvalstoffen in de verordening vastgelegd:

- de aanwijzing van de inzameldienst en andere inzamelaars;
- de inzamelmiddelen en voorzieningen;
- de frequentie van inzamelen;
- inzamelverboden;
- de manier van aanbieden;
- de dagen en tijden voor het ter inzameling aanbieden;
- het in bijzondere gevallen ter inzameling aanbieden;
- toezicht.

In de verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten zijn de bepalingen en tarieven van de afvalstoffenheffing en de reinigingsrechten vastgelegd.

Handhaving

Binnen gemeente Hillegom wordt incidenteel op afvalscheiding gecontroleerd en gehandhaafd. Inspectie van de containers vindt ad hoc plaats. Als er in een container andersoortig afval aangetroffen wordt dan waar de container voor bedoeld is, wordt de eigenaar van de betreffende container gewaarschuwd middels een rode kaart. In de formatie van de buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's), is rekening gehouden met 0,25 fte voor handhaving op afval. Verder vindt handhaving

plaats door beladers, op die plekken waar zij het nodig achten.

Gemeente Hillegom beschikt over een kaartensysteem met vier kleuren, waarvan de betekenis terug te vinden is in Tabel 12.

Tabel 12: Betekenis kleurcodering kaartensysteem handhaving

Kleur kaart	Betekenis
Rood	Container niet geleegd, reden wordt op de kaart gezet
Geel	Er staat een auto in de weg
Wit	Waarschuwing voor los stof in de bak
Blauw	GFT-bak niet (goed) leeg door vorst

Er vindt geen registratie meer plaats van uitgedeelde kaarten. Dit leidt er onder andere toe dat, wanneer een bewoner meldt dat zijn container niet geleegd is, niet kan worden nagegaan of dit een gevolg is van een uitgedeelde rode kaart. De praktijk is dat de container alsnog geleegd wordt, waardoor het effect van de rode kaart nihil is.

2.5 Financiële analyse

Afvalstoffenheffing

Voor het ophalen en verwerken van afval betalen burgers een bijdrage: de afvalstoffenheffing. In Hillegom wordt de afvalstoffenheffing gebaseerd op het aantal containers dat een huishouden in gebruik heeft en hoe groot deze is/zijn (zie Tabel 13).

Tabel 13: Afvalstoffenheffing in verschillende situaties in 2009

Gebruik van containers	Kosten per jaar
240 l rest en 140 l GFT	€ 237,92
140 l rest en 140 l GFT	€ 212,95
Gemeenschappelijke container	€ 237,92
Gemeenschappelijke container en betreffende persoon is alleenwonend	€ 212,95

In Grafiek 21 is het verloop van de afvalstoffenheffing in de loop der jaren te zien. In 1996 is er een sterke daling geweest in de hoogte van de afvalstoffenheffing, maar vanaf 1997 is een duidelijk stijgende lijn waar te nemen, waarbij de afvalstoffenheffing jaarlijks met gemiddeld 6% geïndexeerd is.

Grafiek 21: Verloop van de afvalstoffenheffing door de jaren heen in Hillegom (€/aansluiting/jaar)

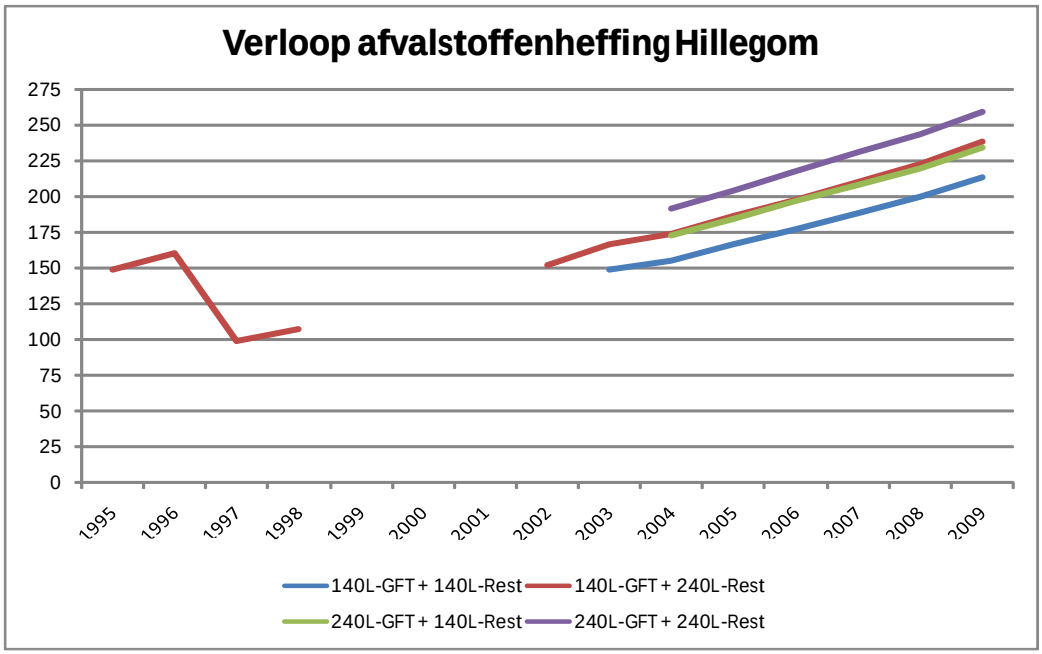

In Grafiek 22 wordt de hoogte van de afvalstoffenheffing van gemeente Hillegom vergeleken met die van omliggende gemeenten in 2009. De heffing in Hillegom ligt ruim onder het gemiddelde van de gemeenten uit omgeving en behoort tot de laagste van de regio.

Grafiek 22: Afvalstoffenheffing Hillegom en omliggende gemeenten (2009). Bron: Coelo.

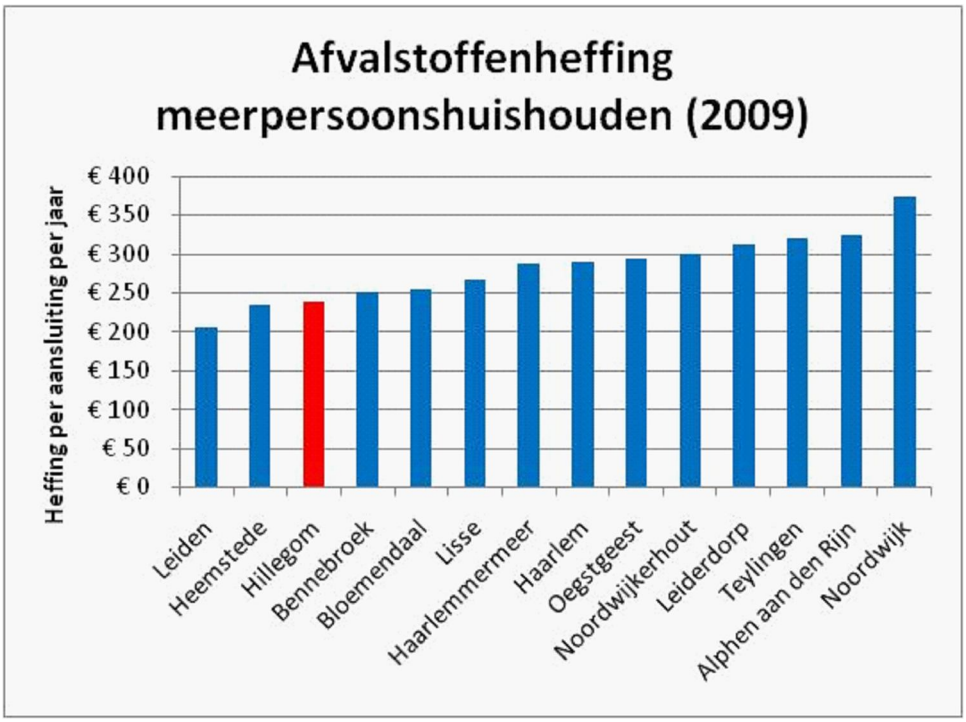

De kosten voor de verwijdering van huishoudelijk en grof huishoudelijk afval in gemeente Hillegom staan in Tabel 14 uitgesplitst naar verschillende afvalfracties. Deze gegevens hebben betrekking op de begroting voor het jaar 2009.

Tabel 14: Lasten en baten afvalinzameling Hillegom (begroting 2009)

Product	Lasten (o.b.v. begroting 2009)	Baten (o.b.v. begroting 2009)	Opbrengst 2009
Inzameling huishoudelijk afval	2.060.958	1.972.443	88.515
Containers	199.148	315.000	-115.852
K.G.A.	84.253	0	84.253
Tuin- en plantsoenafval	100.176	900	99.276
Inzameling grof huishoudelijk afval	157.952	27.500	130.452
Glas	35.330	0	35.330
Papier	16.554	80.000	-63.446
Textiel	2.470	0	2.470
Sub Totaal	*2.656.841*	*2.395.843*	*260.998*
APV Reiniging	150.905	0	150.905
Totaal	*2.807.746*	*2.395.843*	*411.903*

Dekkingspercentage afvalstoffenheffing

In Tabel 15 is de begrote kostendekkendheid voor de jaren 2008, 2009 en 2010 weergeven, inclusief en exclusief BTW.

Tabel 15: Kostendekkendheid afvalinzameling

	Begrote kosten, exclusief BTW			Begrote kosten, inclusief BTW		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
lasten	2.550.323	2.663.502	2.457.022	2.845.072	2.952.804	2.734.986
baten	2.256.092	2.395.843	2.392.750	2.256.092	2.395.843	2.392.750
Verschil lasten en baten	294.231	267.659	64.272	588.980	556.961	342.236
Dekkingspercentage	88,5%	90,0%	97,4%	79,3%	81,1%	87,5%

Uit dit overzicht blijkt dat de afvalverwijdering in Hillegom tot en met 2010 niet kostendekkend begroot is. De kostendekkendheid is in 2009 ook gedaald ten opzichte van 2008. Dit is veroorzaakt, omdat in 2008 en eerdere jaren (per abuis) de BTW niet werd meegerekend in de kostendekkendheid van afvalinzameling. Sinds 2009 wordt dit wel gedaan, waardoor de kostendekkendheid daalt van 88,5% in 2008 (exclusief BTW) naar 81,1% in 2009 (inclusief BTW).
In 2009 is de afvalstoffenheffing wel meer gestegen dan de inflatie om de kostendekkendheid te verbeteren. Voor 2010 is een verdere stijging van het dekkingspercentage (inclusief BTW) begroot (87,5%).

Wanneer de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend zou moeten zijn, zou het tarief van 2009 stijgen van € 237,92 (meerpersoonshuishouden) naar € 293,36. Vergeleken met omliggende gemeenten zou de afvalstoffenheffing in Hillegom dan net boven de gemiddelde afvalstoffenheffing van deze omliggende gemeenten uitkomen (€ 286,-).

Tabel 16: Afvalstoffenheffing Hillegom huidig en 100% kostendekkend, vergeleken met omliggende gemeenten

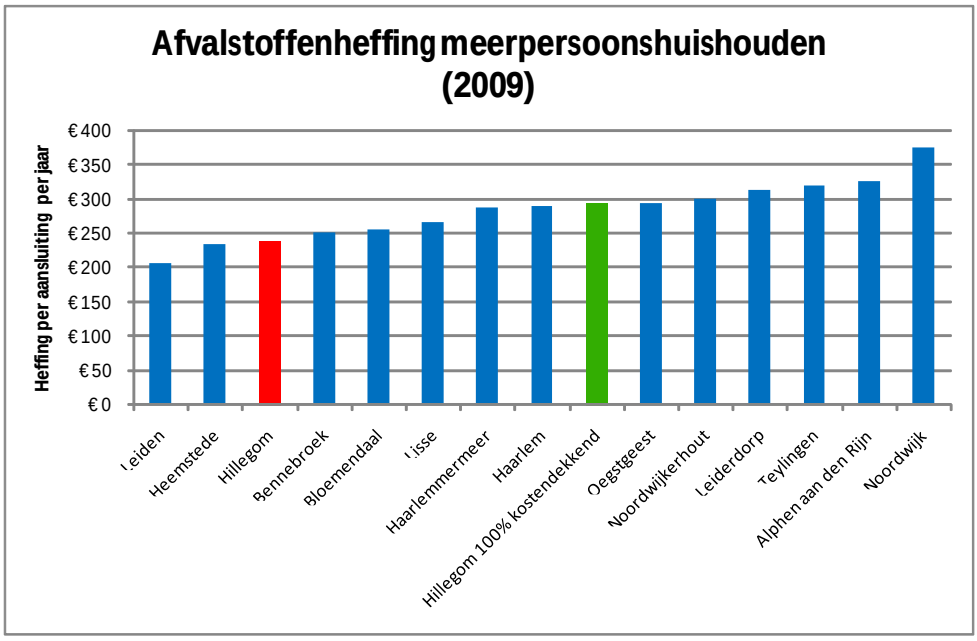

2.6 Ervaringen/mening externe partijen Hillegom

2.6.1 Inwoners

Tevredenheidsonderzoek

In 2008 is het onderzoek 'De Staat van de Gemeente' uitgevoerd in 34 gemeenten, waaronder gemeente Hillegom. Hillegom was een van de 13 deelnemende gemeenten met minder dan 25.000 inwoners. 'De Staat van de Gemeente' bestaat onder andere uit een burgervragenlijst, waar de mening van de burgers over de gemeente wordt gepeild. Aan de orde komen onder andere vragen over de woonomgeving en de voorzieningen, waarbij ook de tevredenheid van de inwoners over de afvalinzameling wordt gevraagd. In Grafiek 23 is weergegeven met welk cijfer de inwoners de afvalinzameling gemiddeld beoordelen.

Grafiek 23: Tevredenheid inwoners gemeenten met minder dan 25.000 inwoners volgens 'de Staat van de Gemeente'

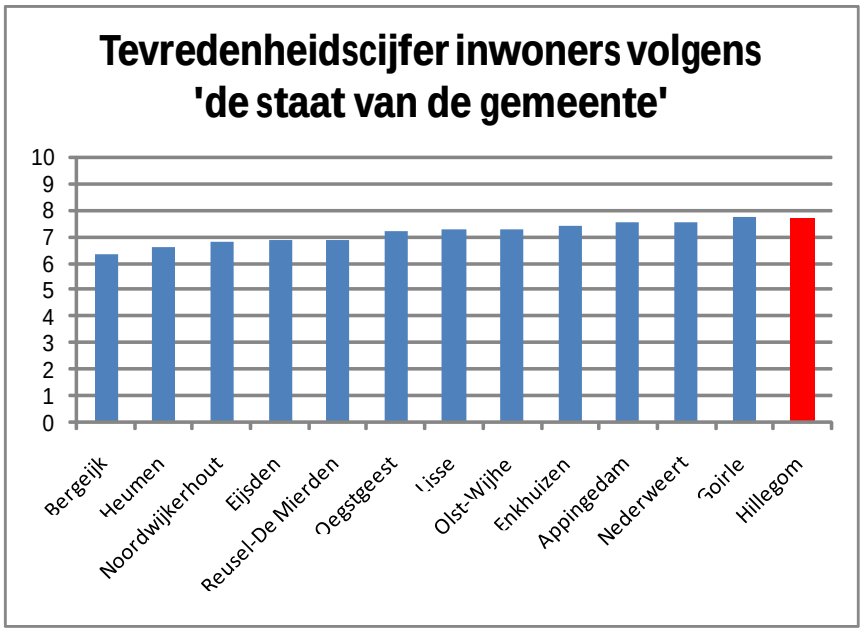

Van de 13 gemeenten met minder dan 25.000 inwoners is het gemiddelde tevredenheidscijfer voor de afvalinzameling een 7,3. Gemeente Hillegom scoort het hoogste met een 7,7.

Focusgroepen
Gemeente Hillegom heeft drie focusgroep bijeenkomsten gefaciliteerd, waarbij inwoners van Hillegom uitgenodigd zijn om suggesties voor verbetering aan te dragen. Eén focusgroep hiervan was samengesteld uit inwoners die ooit in het verleden een melding hebben gedaan in verband met groenvoorziening en/of afvalinzameling.

De focusgroep bijeenkomsten hebben geleid tot suggesties voor verbetering op de volgende gebieden:
- afvalinzameling;
- groenvoorziening;
- zwerfafval;
- onderhoud wegen, paden en pleintjes;
- meldingen en klachten;
- (openingstijden) gemeentewerf;
- mogelijke servicenormen.

Ten aanzien van inzameling huishoudelijk afval zijn de volgende suggesties geopperd:
- In elke wijk een kleine dependance van de Gemeentewerf voor het afgeven van afval;
- Grotere bakken of extra bakken voor huishoudens met kleine kinderen (i.v.m. luierinzameling);
- De milieuambtenaar moet inwoners aanspreken op foutief scheiden van GFT-afval in bruine bakken;
- GFT-bakken afschaffen, omdat GFT op de vuilstort toch weer bij het restafval gevoegd wordt;
- Containers bij flatgebouwen moeten vaker geleegd worden;

- Frequentie van het inzamelen verhogen: wekelijks in plaats van één keer per twee weken;
- Herintroduceren maandelijks inzamelen van grofvuil;
- Op een andere manier inzamelen van papier (in bakken) en het ophalen van papier door de gemeente moet binnen de afgesproken tijdstippen geschieden;
- Papiercontainers verwijderen, er wordt namelijk huis-aan-huis papier ingezameld;
- Starten gescheiden inzamelen plastic.

2.6.2 Woningcorporatie STEK[5]

Vanaf 1 januari 2009 werken de voormalige woningstichtingen Trias en PAGO samen onder de naam Stek. Stek beheert ongeveer zesduizend woningen en ongeveer driehonderd garages in Hillegom, Lisse en Teylingen. In totaal zijn er 75 medewerkers werkzaam. Stek is betrokken bij tal van woonprojecten, zowel bij nieuwbouw als bij grootscheepse renovatie.
In Hillegom beheert Stek circa 2.400 woningen. Op dit moment realiseert Stek 19 appartementen in de nieuwe wijk Vossepolder (project Vosseborg) en 56 woningen aan de Olympiaweg (project Maronia).

Huidige situatie

De huishoudens in de door Stek beheerde woningen kunnen hun restafval bij het complex aanbieden. In het complex Groot Veenenburg en in de Mesdaglaan is het ook mogelijk om papier apart te plaatsen.
De wijkbeheerders van Stek zetten bij het complex Bloemhof de vuilcontainers buiten. Sleutels van andere containerruimten zijn afgegeven aan de vuilnisophalers van de gemeente Hillegom. Zij halen bij bepaalde complexen de vuilcontainers uit de vuilnisruimte en plaatsen deze weer terug. Hier is Stek erg tevreden over.
Als knelpunten ziet Stek de stankoverlast die wordt veroorzaakt door en de ruimte die wordt ingenomen door containers. Een ander knelpunt dat hun bewoners ervaren, is dat er geen mogelijkheid is om grof afval aan de straatkant aan te bieden. Verder denkt Stek dat de inzamelfrequentie bij bepaalde complexen omhoog mag. Ook kan afval moeilijk gescheiden worden, omdat dit veel ruimte kost.
De meeste overlast ten gevolge van afvalinzameling ontstaat bij het Mesdaglaan-complex. Bewoners van dit complex plaatsen hun grofvuil in de containerruimte in plaats van dit aan te bieden aan de gemeentewerf.

Toekomstige situatie

Stek ziet als oplossing voor stankoverlast en de inname van ruimte door verzamelcontainers het plaatsen van ondergrondse inzamelcontainers. Tevens denkt Stek dat hierdoor het scheidingspercentage van afval verbetert. Ook wil Stek graag dat het mogelijk wordt dat grofvuil aangeboden kan worden aan de straatkant. Stek kan bijdragen door het inlichten van mensen over het hoe en wanneer aanbieden van afval.

[5] De informatie van Stek voor deze evaluatie is geleverd door de manager Wonen Hillegom, de heer W. van der Plas.

2.6.3 Ondernemersvereniging IRH[6]

InitiatiefRijk Hillegom (IRH) IRH is de ondernemersvereniging van gemeente Hillegom en is onder te verdelen in drie afdelingen:

- IRH Koopcentrum Hillegom (Detailhandel en Horeca);
- IRH Businessclub Hillegom (Handel, Industrie, Dienstverlening en Transport);
- IRH Evenementen.

IRH heeft in totaal 120 leden (60 in de detailhandel en 60 overigen) en behartigt de belangen van haar leden, zowel naar de lokale, als provinciale overheden, de Kamer van Koophandel en andere organisaties.

Huidige situatie

Bijna alle leden van IRH bieden hun KWD-afval aan de gemeente aan via een vuilcontainer. De voornaamste afvalstromen die vrijkomen bij ondernemers zijn chemisch afval, papier, huisvuil, wit- en bruingoed.

IRH heeft op dit moment geen duidelijk beeld over in hoeverre ondernemers tevreden of op de hoogte zijn van het huidige afvalbeleid. Een enquête onder de ondernemers zou zinvol zijn. Maar als knelpunt in de huidige afvalverwijdering voor ondernemers ziet de heer Walstra het niet kunnen inleveren van bedrijfsafval bij de gemeentewerf en de verwachting dat er in de toekomst steeds meer regels en eisen op het gebied van afval te verwachten zijn.

Toekomstige situatie

IRH ziet als uitgangspunt voor het opstellen van het afvalbeleidsplan voor de ondernemers: het laten zien dat de ondernemers van Hillegom milieubewust zijn. De rol van IRH op het gebied van afvalbeleid zou het organiseren van een communicatie / informatie-avond voor ondernemers kunnen zijn, in samenwerking met gemeente. Dan kan de mening van de ondernemers gehoord worden.

Enkele suggesties voor verbetering van de huidige situatie zijn:

- het vaker vegen van de openbare ruimte, meerder keren per week, omdat de meeste overlast wordt veroorzaakt door zwerfvuil (van snackbars, McDonalds etc.);
- het ophalen van bedrijfsafval door de gemeente/ inlevermogelijkheid voor bedrijfsafval bij de gemeentewerf.

[6] De informatie van IRH voor deze evaluatie is geleverd door de afdelingsvoorzitter Koopcentrum Hillegom, de heer H. Walstra.

3 Conclusies en aanbevelingen

3.1 Conclusies

De belangrijkste conclusies uit deze beschrijving en evaluatie van de huidige afvalverwijdering staan hieronder samengevat.

Afvalscheiding

- Het scheidingspercentage over de totale afvalstroom uit huishoudens schommelt de laatste jaren rond 48-49% en vertoont vanaf 2004 een licht dalende tendens.
- Het scheidingspercentage van de totale afvalstroom was in 2002 en 2003 met 54% op het hoogtepunt.
- In 2008 bedroeg het scheidingspercentage over de totale afvalstroom uit huishoudens 48% en voldeed daarmee nog niet aan de doelstelling van 56% (stedelijkheidsklasse 3).
- De mate waarin het grof huishoudelijk afval gescheiden wordt is gestegen van 19% (1994) tot 60% (2008), maar is sinds 2002 redelijk stabiel rond de 61%.
- De mate waarin de verschillende herbruikbare afvalstromen nog in het restafval aanwezig zijn is niet bekend, aangezien Hillegom geen sorteeranalyses uit laat voeren. De gemeente weet daardoor niet voor welke afvalstromen het scheidingsgedrag nog zou kunnen en zou moeten worden verbeterd.

Restafval

- De hoeveelheid restafval die de inwoners van Hillegom jaarlijks aanbieden bedroeg 244 kg in 2008. Het aanbod neemt de laatste jaren toe.
- Ten opzichte van andere gemeenten uit de regio en ten opzichte van het gemiddelde voor andere gemeenten uit stedelijkheidsklasse 3 (CBS), is het aanbod restafval in Hillegom sinds 2004 hoger (7-15%).
- De invoering van het gedifferentieerde tarief voor de restafvalcontainer in 1996 heeft niet geleid tot een afname van het gemiddelde aanbod restafval per inwoner. Uit de ontwikkeling van het aanbod restafval in de periode 1996-2009 kan geen duidelijke prikkel worden afgeleid van het gehanteerde diftarsysteem op basis van containervolume.

Groente-, fruit- en tuinafval (GFT)

- Gemiddeld is in 2008 per inwoner 89 kg GFT-afval gescheiden ingezameld, een vergelijkbare hoeveelheid als in 2007. De registratie van GFT-afval is niet geheel zuiver vanwege het aanbod van bladafval als GFT om aan de aanleververplichting te voldoen. Met aftrek van 120 ton bladafval dat gemeente Hillegom heeft aangeleverd in 2008, bedroeg het totale inzamelresultaat geen 89 kilo per inwoner, maar 82 kilo per inwoner. Voor andere jaren is niet bekend of en hoeveel bladafval bijgemengd is.
- Ten opzichte van inwoners in vergelijkbare gemeenten (stedelijkheidsklasse 3) bieden de Hillegommers jaarlijks minder GFT aan. De LAP-doelstelling van 105 kg per inwoner per jaar (stedelijkheidsklasse 3) wordt in Hillegom niet gehaald.
- De gescheiden ingezamelde hoeveelheid GFT-afval vertoont in Hillegom vanaf midden jaren negentig een dalende tendens, die ook landelijk wordt geconstateerd.

- De wijkindeling voor het inzamelen van de GFT-minicontainers op met name de dinsdag blijkt in de periodes van relatief groot GFT-aanbod (april-oktober) te groot voor een efficiënte inzameling.

Papier/karton

- Hillegom kent een hoog serviceniveau voor de inzameling van papier/karton door de combinatie van een haalsysteem met een hoge frequentie (1x per twee weken) met diverse brengsystemen (wijkcontainers, gemeentewerf, verenigingen, retourette).
- In 2008 is per inwoner gemiddeld 64 kg papier/karton gescheiden ingezameld. Ten opzichte van 2007 is het aanbod met circa 2,7 kg afgenomen.
- Het inzamelresultaat in Hillegom ligt lager dan in vergelijkbare gemeenten (72-73 kg per inwoner per jaar in stedelijkheidsklasse 3).
- Ondanks het hoge serviceniveau bij de papierinzameling voldoet Hillegom met een gemiddeld inzamelresultaat van 64 kg per inwoner per jaar nog niet aan de landelijke richtlijn van 85 kg per inwoner per jaar.

Glas

- Hoewel Hillegom met een gemiddelde dichtheid van 1 glasbak per circa 1.700 inwoners niet voldoet aan de landelijk norm van 1 bak per 650 inwoners, wordt toch een hoog inzamelresultaat gehaald: gemiddeld 28 kg glas per inwoner (2008).
- Het inzamelresultaat voor glas ligt in Hillegom circa 6 kg hoger dan het landelijk gemiddelde voor vergelijkbare gemeenten (22 kg in stedelijkheidsklasse 3).

Textiel

- In Hillegom kunnen de inwoners textiel gescheiden aanbieden via de gemeentelijke textielbakken en de retourette. Huis-aan-huis inzamelacties worden sinds 2003 niet meer uitgevoerd. De gemeente geeft hier geen vergunningen meer voor uit, omdat dit een relatief duur systeem is en om grip te houden op de inzameling.
- In 2008 is gemiddeld 4,9 kg textiel per inwoner gescheiden ingezameld, waarmee de landelijke richtlijn van 5 kg per inwoner per jaar zo goed als behaald is.

Klein chemisch afval (KCA)

- Via het brengsysteem voor KCA (depot op de gemeentewerf) is in 2008 gemiddeld 1,5 kg KCA per inwoner ingezameld. Hiermee wordt de landelijke richtlijn van 2 kg per inwoner per jaar nog niet gehaald.

Kunststoffen

- Tot op heden worden in Hillegom sinds 1996 bij de retourette flacons, drankenkartons en folies gescheiden ingezameld. Het inzamelresultaat ligt met 0,3 kg per inwoner op hetzelfde niveau als in voorgaande jaren.
- Binnen het VAB wordt onderzoek verricht naar de meest efficiënte en effectieve manier van inzamelen van kunststof verpakkingsafval.

Retourette

- Met de retourette bij de C1000 hebben de inwoners een extra en praktische gelegenheid om een deel van hun gescheiden afval apart in te leveren.
- De bijdrage van de retourette aan de afvalscheiding is met 143 ton in 2008 relatief klein (2%)

Grof huishoudelijk afval

- Vanuit oogpunt van kosten en scheidingsmogelijkheden stimuleert Gemeente Hillegom het zelf wegbrengen van het grof huishoudelijk afval naar de gemeentewerf door voor het haalsysteem een tarief te hanteren.
- In de huidige afvalregistratie wordt geen onderscheid gemaakt tussen gehaald en gebracht brandbaar grof huishoudelijk afval. Gezien de verhouding tussen het aantal adressen waar grofvuil gehaald wordt (circa 10 per maand) en het aantal bezoekers op de gemeentewerf (1.300 per week ofwel 5.200 per maand), kan gesteld worden dat de hoeveelheid gehaald brandbaar grof huishoudelijk afval minimaal is.
- Het puinaanbod is deels afkomstig van gemeentelijke onderhoudswerkzaamheden, waardoor niet duidelijk is welke hoeveelheid daadwerkelijk bij huishoudens vandaan komt. Geschat is dat de helft van het puin van burgers afkomstig is.
- Ten opzichte van omliggende gemeenten en vergelijkbare gemeenten (stedelijkheidsklasse 3) ligt het totale grofvuilaanbod in Hillegom met 183 kg per inwoner per jaar circa 20 kg hoger. Mogelijk brengen inwoners uit omliggende kernen, die niet tot gemeente Hillegom behoren, ook afval naar de gemeentewerf in Hillegom. Het grofvuilbeleid van omliggende gemeenten en de veranderingen daarin zijn belangrijk voor gemeente Hillegom.
- De openingstijden van de gemeentewerf zijn ruim (zes dagen per week) en bieden een hoog serviceniveau. Het acceptatiebeleid is vrij coulant. Met de huidige personele bezetting is toezicht beperkt mogelijk.

Kosten

- De afvalstoffenheffing voor meerpersoonshuishoudens in Hillegom is in 2009 met € 237,92 een van de laagste in de regio, hetgeen in combinatie met het hoge serviceniveau en het relatief hoge afvalaanbod, opvallend genoemd mag worden.
- De afvalstoffenheffing is in 2009 slechts voor 81,1% kostendekkend begroot. Bij 100% kostendekkendheid zou de afvalstoffenheffing voor meerpersoonshuishoudens stijgen tot € 293,36, waarmee Hillegom een vergelijkbaar tarief heeft met omliggende gemeenten.

Flankerende maatregelen

- Structurele communicatie over de afvalinzameling en afvalscheiding beperkt zich tot het jaarlijks verspreiden van een gedrukte afvalkalender en het opnemen van een afvalkatern in de jaarlijkse gemeentegids. Informatieverstrekking over het hoe en waarom van afvalscheiding vindt incidenteel plaats via de gemeentepagina in het lokale huis-aan-huis blad (De Hillegommer).
- Gemeente Hillegom heeft op het gebied van afvalinzameling en afvalscheiding geen specifiek educatieaanbod voor de scholen. Wel heeft Gemeente Hillegom een jaarprogramma ‘Hillegom Schoon’ en geeft één van de medewerkers van de buitendienst ongeveer tien keer per jaar een presentatie over afval op scholen en verenigingen.

- De afvalstoffenverordening, die in 2009 wordt geactualiseerd, bevat regels die het mogelijk maken om toe te zien en te handhaven op de wijze waarop de inwoners het afval aanbieden en scheiden.
- Het instrument handhaving wordt ad hoc voor afvalscheiding ingezet. De beschikbare formatie voor het toezicht op alle aspecten van de afvalstoffenverordening, inclusief het be- en afhandelen van meldingen bedraagt 0,25 fte. Verder vindt handhaving plaats door beladers, op die plekken waar zij het nodig achten.
- Het kaartensysteem wordt niet strikt gehanteerd en er vindt geen registratie en/of handhaving plaats. Er vindt geen registratie plaats van uitgedeelde kaarten en er worden geen boetes uitgedeeld bij herhaald in overtreding gaan.

Externe partijen

- De inwoners van Hillegom zijn tevreden over de manier van afval inzamelen. Zij beoordelen de afvalinzameling gemiddeld met een 7,7 volgens 'de Staat van de Gemeente'. Het hoogste cijfer van de deelnemende gemeenten met minder dan 25.000 inwoners.
- Er zijn nog wel verbeteringen mogelijk volgens de inwoners: dit betreft onder andere de mogelijkheden voor ophalen en afgeven van grofvuil, de inzamelmethoden voor papier, de frequentie van de huis-aan-huis inzameling (GFT/rest) en handhaving.
- Woningcorporatie Stek heeft problemen met stank, verstoring van de openbare ruimte en bijplaatsing van grofvuil bij het restafval. Graag wil Stek voor haar huurders ondergrondse inzamelcontainers en de mogelijkheid om grofvuil aan te bieden aan de straatkant.
- Ondernemersvereniging IRH ziet graag dat het bedrijfsafval van ondernemers ook door de gemeente ingezameld gaat worden, of dat dit afval afgegeven kan worden op de gemeentewerf.

3.2 Aanbevelingen

Hieronder een set van aanbevelingen/verbeterpunten:

- Uit laten voeren sorteeranalyses op restafval (minimaal één keer per jaar)[7].
- Verbeteren inzamelresultaat papier/karton via invoering derde minicontainer (let op: heeft alleen zin als uit sorteeranalyses blijkt dat er nog een substantiële hoeveelheid papier/karton in het restafval aanwezig is).
- Stimuleren betere afvalscheiding en -preventie door het tariefverschil tussen de kleine en grote minicontainers te vergroten.
- Verbeteren afvalregistratie door onderscheid te maken tussen gehaald en gebracht grof huishoudelijk (rest)afval en door een goede registratie van huishoudelijk puin- en tuinafval en gemeentelijk puin- en tuinafval.
- Strikter acceptatiebeleid op de gemeentewerf, bijvoorbeeld door invoering van een (eenvoudig) pasjessysteem.
- Inzetten communicatie op structurele wijze, bijv. aan de hand van een thematische jaarkalender.
- Ontwikkelen of regelen educatiemateriaal over afvalscheiding ten behoeve van (basis)scholen.

[7] De VAB is voornemens voor de aangesloten gemeenten sorteeranalyses te gaan regelen, die door de Meerlanden uitgevoerd zullen worden.

- Gestructureerd gebruiken kaartensysteem en (her)invoeren registratie van uitgedeelde kaarten.
- Een nieuwe wijkindeling voor GFT-inzameling.
- Herformuleren en laten vastleggen van beleid ten aanzien van de te verstrekken inzamelmiddelen per type woning in geval van nieuwbouw.
- Verbeteren van de kwaliteit openbare ruimte bij milieuparkjes (papier, glas en textiel) door middel van het plaatsen van ondergrondse containers.

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht inzamelresultaten Hillegom 1994-2008
Bijlage 2: Tarieven, acceptatie, toegangsbeleid en openingstijden afval brengstations

Bijlage 1: Overzicht inzamelresultaten Hillegom 1994-2008

FIJN																		
component	**herkomst**	**logistiek**	**syst**	**1994**	**1995**	**1996**	**1997**	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
huish. afval grijs	HA/minicontainers	gemeente	H	3.898	3.483	4.287	4.174	4.444	4.510	4.641	4.532	4.417	4.300	5.439	4.985	5.059	5.206	5003
huish. afval gft	HA/minicontainers	gemeente	H	2.201	2.391	2.392	2.310	2.224	2.058	1.989	2.101	2.055	1.932	2.001	1.956	1.821	1.806	1.817
papier	werf	gemeente	B	0	16	51	90	150	175	206	239	206	228	268	239	265	267	298
	C1000	prabor	B	0	0	0	27	48	53	50	72	92	101	103	99	103	108	121
	verenigingen	nijssen	H	559	560	766	792	777	735	360	215	211	221	121	95	104	71	95
	huis- aan huis	brantjes	H							119	344	394	470	498	508	545	462	
	wijkcontainers en werf	brantjes	B	0	53	287	302	335	450	417	427	355	372	414	422	384	374	344
textiel	containers	gansewinkel	B	0	8	40	48	48	58	70	70	58	66	76	81	73	73	86
	huis aan huis	kici	H											0	2	1	1	0
	C1000	prabor	B	0	0	0	5	7	8	7	13	14	13	12	12	12	14	15
	stichtingen	diversen	H			13	19	32	40	10	0	10		0	0	1	0	0
glas	containers	gansewinkel	B	510	451	469	508	532	485	467	522	567	537	590	584	542	529	544
	plat glas	gansewinkel	B						29	8	10	31	24	28	28	28	28	29
blik	C1000	prabor	B	0	0	0	1	2	3	2	3	3	1	0	0	0	0	0
flacons/dr.kartons/folies	C1000	prabor	B				2	5	1	5	1	8	4	7	6	7	7	7
klein chemisch afval	kca-depot	sita	B	17	21	23	28	25	26	20	19	20	20	23	31	28	30	30
Totaal fijn huishoudelijk afval in ton				7.185	6.983	8.328	8.306	8.628	8.631	8.252	8.343	8.391	8.212	9.552	9.038	8.936	9.059	8.851
inwoneraantal				20.028	20.059	20.189	20.328	20.480	20.670	20.664	20.855	20.845	20.669	20.588	20.451	20.318	20.353	20.494
Totaal fijn huishoudelijk afval in kg/inwoner				359	348	413	409	421	418	399	400	403	397	464	442	440	445	432
Totaal fijn grijs huishoudelijk afval in kg/inwoner				195	174	212	205	217	218	225	217	212	208	254	244	249	256	244
Scheidingspercentage				46%	50%	49%	50%	48%	48%	44%	46%	47%	48%	43%	45%	43%	43%	43%
GROF																		
component	**herkomst**	**logistiek**	**syst**	**1994**	**1995**	**1996**	**1997**	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
grof huish. afval	GHA	gemeente	B	3.243	3.118	2.396	2.144	2.056	1.687	1.622	1.587	1.373	1.266	1.407	0	1.311	1.445	1.520
asbest	kca-depot	afvalzorg	B	0	3	5	22	8	16	7	10	20	11	13	11	16	9	8
tuinafval (geschat)	werf	otte	B/H	604	604	604	604	604	604	604	604	604	604	604	601	569	519	461
ijzer (incl. witgoed)	werf	vGroningen	B	7	33	77	101	155	158	188	192	222	222	226	235	244	242	214
wit- en bruingoed	werf	sita/nvmp	B	0	2	2	5	7	8	11	50	50	28	79	91	123	145	161
puin	werf	otte	B	163	148	311	577	557	590	441	522	627	564	571	563	582	594	581
accu	werf	sita	B				8	8	10	4	6	6	9	8	9	8	9	8
afg.olie	werf	oval/sita	B				6	7		10	6	0	6	6	6	5	4	4
hout (B- en C-hout)	werf	gansewinkel	B				140	403	556	492	556	574	502	650	620	706	743	789
tl-buizen	werf	sita/nvmp	B				2	1	3	1	1	1	1	2	2	1	1	1
bouw en sloopafval o.a. bielzen	werf	otte	B													63	8	2
brandblussers/gasflessen	werf	vos/fire control	B													1	1	1
frituurvet	werf	noba	B													0	2	2
autobanden	werf	granuband	B													3	4	4
batterijen	dorp	stibat/sita	B														3	4
Totaal grof huishoudelijk afval in ton				4.016	3.907	3.394	3.608	3.805	3.632	3.380	3.533	3.477	3.212	3.585	nn	3.632	3.728	3.760
inwoneraantal				20.001	20.103	20.189	20.328	20.480	20.670	20.664	20.855	20.845	20.670	20.588	20.451	20.317	20.353	20.494
Totaal grof huishoudelijk afval in kg/inwoner				201	194	168	178	186	176	164	169	167	155	173	nn	179	183	183
Totaal grof grijs huishoudelijk afval in kg/inwoner				162	155	119	105	100	82	78	76	66	61	68	nn	68	71	74
Scheidingspercentage				19%	20%	29%	41%	46%	54%	52%	55%	61%	61%	61%	nn	62%	61%	60%

totaal huishoudelijk afval in kg/inwoner				560	542	581	586	607	593	563	569	569	553	637	nn	619	628	615
grijs huishoudelijk afval in kg/inwoner				357	329	331	311	317	300	303	293	278	269	333	nn	317	327	318
Scheidingspercentage totaal huishoudelijk afval				36%	39%	43%	47%	48%	49%	46%	48%	51%	51%	48%	nn	49%	48%	48%

tuin- en plantsoenafval	werf	otte	B/H	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600	1.592	1.509	1.375	1.222
puin	werf	otte	B	325	296	622	1.153	1.115	1.180	882	1.043	1.254	1.128	1.441	1.126	1.164	1.187	1.161

Bijlage 2: Vergelijking omliggende afval brengstations

Gemeentewerf Hillegom
Gemeente Hillegom

Tarieven en acceptatie

Tarieven 2009		Prijs in € per m^3	Prijs bij meer dan 1 m^3 per keer, per 1 m^3	Opmerkingen
Halen				
	Grof huishoudelijk afval	67,05	-	
	GFT	33,50	-	
Brengen				
	Grof huishoudelijk afval	0,00	17,05	
	GFT	0,00	8,80	
	Zand, grond	0,00	-	
	Niet recyclebaar bouw- en sloopafval	54,60	-	
	Asbest	0,00	-	Max. 1 m^3 per keer, tot een max. van 2 m^3 totaal

		Prijs in € per kg		
	KCA	0,00	-	Max. 5 kg per keer, tot een max. van 10 kg totaal

Locatie en toegangsbeleid
De gemeentewerf van gemeente Hillegom is te vinden aan de Marconistraat. Het acceptatiebeleid op de gemeentewerf is vrij coulant. Op zaterdag is legitimatie verplicht, maar met name door de week is er beperkt toezicht vanwege de bezetting van de werf.

Openingstijden
De gemeentewerf is zes dagen per week open:
- maandag t/m vrijdag van 8.00 - 12.00 uur en van 13.00 - 16.00 uur
- zaterdag van 9.00 - 12.00 uur.

Op de gemeentewerf kunnen de deelstromen GFT, restafval, asbest, sloopafval (tegen betaling) en KCA gescheiden worden aangeboden.

Afvalbrengstation De Zilk
Gemeente Noordwijkerhout

Tarieven en acceptatie

Tarieven 2009		**Prijs in € per m^3**	**Prijs bij meer dan 1 m^3, per 1 m^3**	**Opmerkingen**
Halen				
	(Grof) huishoudelijk afval	15,00	15,00	max. 2m^3
Brengen				
	(Grof) huishoudelijk afval	0,00	0,00	Max. 6m^3 per jaar, max. 6x. Extra toegangskaart mogelijk

Op de gemeentelijke milieustraat kunnen de volgende afvalstromen *wel* aangeboden worden: Restafval/grof afval, hout, vlakglas, wit- en bruingoed, asbest, ijzer, takken/snoeihout,tuinvuil.

Op de gemeentelijke milieustraat kunnen de volgende afvalstromen *niet* aangeboden worden: (bouw-) puin, bestratingmateriaal, (tuin-)hekwerk, zand en grond, bielzen en autobanden. Dergelijk afval kan tegen betaling bij een particuliere inzamelaar aangeboden worden.

Locatie en toegangsbeleid
Gemeente Noordwijkerhout heeft een afvalbrengstation aan de Schippersvaartweg. Voor januari 2009 was hier een pasje benodigd om grof huisvuil weg te brengen. Per 1 januari is dit niet meer nodig. Daardoor is ook het maximum van zes bezoeken per jaar komen te vervallen, maar wel blijft het maximum van 6 m^3 per jaar gehandhaafd. Bij de milieustraat wordt daar door controleurs op toegezien. Er kan bij de milieustraat om een legitimatie gevraagd worden.

Openingstijden
De milieustraat is geopend op:
- maandag van 08.00 uur –12.00 uur,
- woensdag van 13.00 uur –17.00 uur,
- vrijdag van 18.30 uur – 20.30 uur en
- zaterdag van 09.00 uur – 13.00 uur.

Afvalbrengstation Beinsdorp
Gemeente Haarlemmermeer

Tarieven en acceptatie

Tarieven 2009		**Prijs in € per m^3**	**Prijs bij meer dan 2 m^3, per 1 m^3**	**Opmerkingen**
	Halen			
	Grof huishoudelijk afval	0,00	70,00	
Tarieven 2009		**Prijs in € per m^3**	**Prijs bij meer dan 3 m^3 per kalendar-jaar, per 1 m^3**	**Opmerkingen**
	Brengen			
	Grof huishoudelijk afval	0,00	40,00	
	Grond en puin	0,00	40,00	Max. 1 m^3 per kalenderjaar
	Metaal, hout, tapijt, vloer-bedekking, bielzen	0,00	8,80	
	Takken	0,00	24,50	
	Papier, karton, autoban-den zonder velg, glas, klein en groot wit- en bruingoed, textiel, kca	0,00	0,00	

Tarieven 2009		**Prijs in € per kg**	**Prijs bij meer dan 100 kg per jaar in € per kg**	
	Asbest	0,00	0,45	

Tarieven 2009		**Prijs in € per stuk**		
	Autobanden met velg	3,60		
	Traktorbanden	15,00		

Halen
De volgende afvalstromen worden *niet* huis-aan-huis opgehaald
puin, bouw- en sloopafval en grond, bielzen, autobanden, asbest, klein chemisch afval (KCA)
Dit afval moeten de inwoners van de Zilk zelf wegbrengen naar de milieustraat in Rijsenhout.

Locatie en toegangsbeleid
Inwoners van gemeente Haarlemmermeer kunnen hun afval brengen naar de Aarbergerweg 41 in Rijsenhout. Ook kan het afval gebracht worden bij de milieustraat in Heemstede, Cruquiusweg 47.
Het toegangsbeleid bij beide afvalbrengstations is hetzelfde:
Er is een geldig legitimatiebewijs en een bewijs van het huidige adres benodigd bij het wegbrengen van afval.

Openingstijden
Beide milieustraten zijn geopend op:
- maandag t/m vrijdag van 08.00 uur - 16.30 uur,
- zaterdag van 09.00 uur - 16.00 uur

Afvalbrengstation Bennebroek
Gemeente Bloemendaal

Tarieven en acceptatie

Tarieven 2009		Prijs in € per m^3	Prijs in € per uur	Opmerkingen
Halen				
	Grof huishoudelijk afval	Maandelijks gratis indien van te voren aangemeld	68,45	

		Prijs in € per kg inwoners eigen kernen*	Omgerekend naar € per m^3	Prijs in € per kg inwoners andere kernen	Omgerekend naar € per m^3	Opmerkingen
Brengen						
	(Grof) huishoudelijk afval	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Bouw- en sloopafval (BSA; puin, puin met zand, asfalt, dakbedekkeing)	0,07	56,00	0,23	184,00	Uitgegaan van 800 kg/m^3 ***
	Grond en zand	0,05**	50,00	Geen acceptatie	Geen acceptatie	Uitgegaan van 1000 kg/m^3 ***
	Klein Gevaarlijk afval	0,00	0,00	Geen acceptatie	Geen acceptatie	Max. 2500 kg per vracht
	Asbest	0,00	0,00	Geen acceptatie	Geen acceptatie	
	Wit- en bruingoed, snoeihout, oud ijzer, autobanden	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Tuinafval	0,00	0,00	0,10		
	Mengvrachten	0,16	57,60	0,23	82,80	Uitgegaan van 360 kg/m^3 ***

* Onder de 'eigen kernen' worden verstaan: Bloemendaal, Overveen, Aerdenhout en Vogelenzang
****** Alleen acceptatie indien afkomstig woonadres en gebracht door eigenaar
*** Bron: Departement Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid

Locatie en Toegangsbeleid
De milieustraat voor inwoners van gemeente Bloemendaal bevindt zich aan de Brouwerskolkweg 2 in Overveen. Het adres van de aanbieder is bepalend om afval naar de milieustraat te mogen brengen. Daarom is legitimatie verplicht.

Openingstijden
Openingstijden van deze milieustraat:
- maandag t/m vrijdag van 8.00 – 12.00 uur en
- zaterdag van 9.00-12.00 uur.

Afvalbrengstation Lisse
Gemeente Lisse

Tarieven en acceptatie
Brengen van grof huishoudelijk afval naar de milieustraat is gratis. Voor halen wordt een tarief van € 15,63 per m^3 gerekend.

Acceptatie van:
- Afgedankte apparaten (die niet meer worden vervangen door nieuwe, andere kunnen terug naar de winkelier);
- Vlakglas;
- Asbesthoudende materialen (verpakt in dik doorzichtig folie)
- Snoei- en tuinafval;
- KCA.

Niet geaccepteerd wordt:
- Bouwafval (ook kleine hoeveelheden) moet worden afgevoerd in laadbakken of containers en kan terecht bij de firma Otte of de firma Meeuwenoord;
- Nog bruikbaar meubilair en huisraad kan naar kringloopwinkel De Driesprong;
- Gewoon glas kan naar de glasbakken;
- Papier kan naar de ondergrondse papiercontainers;
- kleding en oude schoenen kunnen in de ondergrondse kledingcontainers of meegeven aan inzameling.

Locatie en Toegangsbeleid
De milieustraat van Lisse bevindt zich bij Openbare Werken aan de Vennestraat 3 te Lisse. Om te voorkomen dat mensen uit omliggende gemeenten - waar wel betaald moet worden- hun afval naar Lisse brengen kan er naar uw legitimatiebewijs worden gevraagd. Bedrijven kunnen geen afval brengen bij de milieustraat.

Openingstijden
Openingstijden van deze milieustraat:
- maandag t/m zaterdag van 8.00 – 12.00 uur